

Pecyn Dogfennau Cyhoeddus

POLICE AND CRIME PANEL PANEL HEDDLU A THROSEDD

Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Dydd Llun, 15 Rhagfyr 2014 at 2.00 pm
Bodlondeb, Conwy

RHAGLEN

1. **Ymddiheuriadau am absenoldeb**
2. **Datgan cysylltiad: Cod Ymddygiad Llywodraeth Leol**
Caiff yr Aelodau eu hatgoffa bod yn rhaid iddynt ddatgan **bodolaeth a natur** eu cysylltiadau personol.
3. **Materion Brys**
Rhybudd o faterion a ddylai, ym marn y Cadeirydd, gael eu hystyried yn y cyfarfod fel rhai brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.
4. **Cofnodion** (Tudalennau 3 - 10)
Cymeradwyo a llofnodi cofnodion y cyfarfod diwethaf fel cofnod cywir
5. **Ystyried adroddiadau gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru:**
  - a) Diweddariad Cyfnodol gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd (Tudalennau 11 - 28)
  - b) Cymhariaeth o Gyllideb Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd (Tudalennau 29 - 31)
  - c) Diweddariad ar Gyllideb 2014/15 (fel yr oedd ar 30 Medi 2014) (Tudalennau 32 - 35)

6. Ystyried adroddiadau gan yr Awdurdod Cynnal

- a) Adolygiad o Aelodaeth y Panel Heddlu a Throsedd (Tudalennau 36 - 39)
- b) Ymateb i ymchwiliad gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus - Plismona Lleol - atebolrwydd, arweinyddiaeth a moeseg (Tudalennau 40 - 61)
- c) Gweddarlledu Cyfarfodydd (Tudalennau 62 - 64)
- d) Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (Tudalennau 65 - 67)

7. Dyddiad y cyfarfod nesaf:

Dydd Llyn, 19 Ionawr 2015 @ 2.00 pm

Aelodau'r Panel

Cyng Amanda Bragg
Cyng Glenys Diskin (Cadeirydd)
Cyng Bob Dutton OBE
Cyng Philip C. Evans Y.H.
Cyng Julie Fallon
Cyng William T. Hughes
Cyng Dilwyn Morgan
Cyng Colin Powell
Cyng Bill Tasker
Cyng Gethin Williams (Is-Gadeirydd)

Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Mon
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Gwynedd

Patricia Astbury
Timothy Rhodes

Aelod Annibynnol Cyfetholedig
Aelod Annibynnol Cyfetholedig

PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU

Dydd Llun, 15 Medi 2014, am 2.00 pm
Bodlondeb, Conwy

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd Colin Powell (Cadeirydd ar gyfer y cyfarfod yn unig)

Y Cynghorwyr: Pat Astbury, Amanda Bragg, Bob Dutton, Julie Fallon, William T Hughes, Colin Powell a Tim Rhodes

Aelod Lleyg/ Aelod Cyfetholedig Pat Astbury a Tim Rhodes

Swyddogion: Ken Finch (Cyfarwyddwr Strategol (Democrataidd, Rheoleiddio a Chefnogi)), Dawn Hughes (Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor), Richard Jarvis (Cyfreithiwr) a Nia Llwyd Lewis (Rheolwr y Gwasanaethau Iaith).

Hefyd yn bresennol: Anna Humphreys (Prif Weithredwr, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd), Kate Jackson (Prif Swyddog Cyllid, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd), Winston Roddick CB QC (Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru), Julian Sandham (Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru) a'r Ditectif Uwch-Arolygydd Jo Ramessur-Williams (Heddlu Gogledd Cymru).

122. **PENODI CADEIRYDD (AR GYFER Y CYFARFOD YN UNIG)**

Gan fod y Cadeirydd a'r Is-Gadeirydd wedi rhoi ymddiheuriadau roedd angen penodi Cadeirydd ar gyfer y cyfarfod.

Cynigiwyd ac eiliwyd penodi'r Cynghorydd Colin Powell yn Gadeirydd ar gyfer y cyfarfod yn unig.

PENDERFYNWYD-

Penodi'r Cynghorydd Colin Powell yn Gadeirydd ar gyfer y cyfarfod yn unig.

123. **YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB**

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorydd Glenys Diskin (Cadeirydd), y Cynghorydd Philip C. Evans Y.H., y Cynghorydd Bill Tasker a'r Cynghorydd Gethin Williams (Is-gadeirydd).

124. **DATGAN CYSYLLTIAD: COD YMDDYGIAD LLYWODRAETH LEOL**

Datganodd y Cyngorydd Julie Fallon gysylltiad personol nad yw'n rhagfarnu, gan fod ei gŵr yn Swyddog yr Heddlu gyda Heddlu Gogledd Cymru.

125. **MATERION BRYN**

Talodd y Cadeirydd deyrnged i'r Cyngorydd William Knightly MBE (Cadeirydd blaenorol Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru), a oedd wedi marw.

Safodd y rhai a oedd yn bresennol yn y cyfarfod am funud o dawelwch fel arwydd o barch tuag at y Cyngorydd Knightly MBE.

126. **COFNODION**

Cyflwynwyd cofnodion Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a gynhaliwyd 2 Mehefin 2014 i'w cymeradwyo.

PENDERFYNWYD-

Cymeradwyo cofnodion cyfarfod Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a gynhaliwyd ar 2 Mehefin 2014 fel cofnod cywir.

127. **ADRODDIAD DIWEDDARU AR GYFER PANEL YR HEDDLU A THROSEDD**

Darparodd y Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd (PCC) Banel yr Heddlu a Throsedd (PCP) gyda'i adroddiad diweddar am y cyfnod 2 Mehefin 2014 i ddiwedd mis Awst 2014.

Roedd yr adroddiad yn canolbwyntio yn bennaf ar swyddogaethau ehangach y Panel o dan Adran 28 Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 i adolygu neu graffu penderfyniadau a wnaed neu gamau eraill a gymerwyd gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd. Yn ogystal, roedd yr adroddiad hefyd yn rhoi'r wybodaeth ofynnol i'r Panel gyflawni ei swyddogaethau o dan Adran 13 (1) o'r Ddeddf.

Amlygodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd meysydd canlynol yr adroddiad:

Amcan1 yr Heddlu a Throsedd 1 - Atal Trosedd:

- Roedd ffigurau diweddar a ddarparwyd gan yr Heddlu, yn dangos bod pob trosedd yn dangos cynnydd o 0.5% (blwyddyn hyd yma) a bod trosedd sy'n seiliedig ar ddiweddfwyr yn dangos cynnydd o 1%.
- Roedd achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol (ASB) wedi cynyddu dros y misoedd diwethaf, ond roedd yn amlwg bod hyn yn rhan o duedd tymhorol, gan fod ASB yn dangos gostyngiad o 11% o flwyddyn i flwyddyn.
- Roedd y Swyddfa Ystadegau Gwladol wedi yn ddiweddar wedi cyhoeddi Data Arolwg Trosedd yng Nghymru a Lloegr am y flwyddyn yn diweddu Mawrth 2014. Roedd y ffigurau troseddu yn dangos bod trosedd yng Ngogledd Cymru, ar y cyfan, gan gynnwys

twyll wedi gostwng gan 3% a hefyd pob trosedd ac eithrio twyll. Roedd hyn yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol ac roedd y gostyngiad a gyflawnwyd gan Heddlu Gogledd Cymru ar gyfer yr holl droseddau ac eithrio twyll y gostyngiad mwyaf yng Nghymru.

- Roedd dwyn o siopau yng Ngogledd Cymru yn dangos cynnydd o 9% dros y flwyddyn flaenorol ac roedd cynnydd hefyd o 5% yng Ngogledd Cymru mewn byrgleriaeth o dai.

Amcan 2 yr Heddlu a Throsedd - Darparu ymateb effeithiol:

- Roedd cofnodion yn dangos mai'r amser ymateb cyfartalog i argyfyngau ar wythnos 18 (2014/15) oedd 14.64 munud.
- Roedd y gyfradd rhoi'r gorau iddi ar gyfer galwadau di-argyfwng ar hyn o bryd yn sefyll o amgylch tua 4%.
- Cynhaliwyd arolygon boddhad dioddefwyr bob chwarter ac roedd y canlyniadau diweddaraf ar gyfer y cyfnod hyd at Mawrth 2014 yn dangos bod bodlonrwydd dioddefwyr gyda 'rhwyddineb cyswllt' yn uchel iawn ac yn cynyddu, gyda 97% yn fodlon neu'n fodlon iawn; ond fod boddhad gyda'r 'camau gweithredu' a gymerwyd wedi dirywio ychydig, ond aros yn sefydlog mewn i 4ydd chwarter 2013/14, gyda 77% yn fodlon neu'n fodlon iawn.

Amcan 3 yr Heddlu a Throsedd - Lleihau niwed a'r risg o niwed:

- Roedd canlyniadau'r arolwg trosedd yn dangos bu cynnydd o 20% yn nifer y troseddau rhyw a gofnodwyd yng Nghymru a Lloegr, ac roedd cynnydd o 8% yng Ngogledd Cymru. Efallai bod y datblygiadau diweddar yn Rotherham wedi ychwanegu at y ffigwr hwn.

Amcan 4 yr Heddlu a Throsedd – Magu partneriaethau effeithiol:

- Gofynnwyd i'r PCP anfon eu sylwadau ar gydweithio at Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

Adroddiadau Arolygu Arolygiaeth Cwnstabiliaeth Ei Mawrhydi (HMIC):

- Ers y cyfarfod diwethaf roedd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd wedi cael tri adroddiad arolygu odi wrth HMIC. Byddai'r Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn cyhoeddi ei ymateb ffurfiol i'r Ysgrifennydd Cartref ar ddau o'r adroddiadau cyn hir.
- Mewn perthynas â'r Arolwg Cywirdeb Data Troseddau HMIC, roedd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd wedi cyhoeddi ei ymateb dros dro, a chafodd copi ei gylchredeg i'r Panel yn y cyfarfod. Yn ogystal, dosbarthwyd copi o'r llythyr a anfonwyd at Elfyn Llwyd AS yn y cyfarfod. Roedd Mr Llwyd AS wedi mynegi pryderon yn gyhoeddus ar ganfyddiadau'r arolygiad cywirdeb data troseddau; Fodd bynnag, eglurodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn ei lythyr at Mr Llwyd fod yr adroddiad wedi gwneud nifer o argymhellion, pob un ohonynt yn ymwneud â'r broses weinyddol o gofnodi digwyddiadau a throseddau; nid oedd yr un ohonynt yn ymwneud â phlisma'r materion hynny.

- Roedd dau fater wedi achosi pryder, un yn ymwneud â materion a gyfeiriwyd i'r Uned Diogelu'r Cyhoedd (PPU) gan asiantaethau eraill a'r llall oedd cofnodi rhai digwyddiadau fel 'ddim yn drosedd'.
- Roedd y Ditectif Uwch-arolygydd Jo Ramessur-Williams, sy'n Bennaeth ar Uned Diogelu'r Cyhoedd Gogledd Cymru yn bresennol yn y cyfarfod a chadarnhaodd bod yr holl ddigwyddiadau wedi cael eu trin yn gyflym ac mai camgymeriad gweinyddol wrth gofnodi digwyddiadau a throsteddau ydoedd; dylai'r materion fod wedi cael eu cofnodi fel trosteddau pan gawsant eu cyfeirio at y PPU yn hytrach nag ar ôl iddynt gael eu hymchwilio.
- Mewn perthynas â chofnodi digwyddiadau fel 'dim yn drosedd', hysbyswyd y Panel bod gan yr Heddlu ddyletswydd i ymchwilio i bob troedd a dangos yn glir pam fod troedd wedi ei chofnodi fel 'ddim yn drosedd'; y pwynt roedd yr adroddiad yn ceisio ei wneud oedd y dylent fod wedi cael eu cofnodi fel trosteddau pan gawsant eu riportio gyntaf a'u cofnodi fel 'ddim yn drosedd' yn ddiweddarach.
- Roedd yr adroddiad arolygu hefyd yn disgrifio sut yr ymdriniwyd â thrais fel da iawn. Roedd cyflwyno tîm trais penodol flwyddyn yn ôl wedi dod â gwell gwasanaeth i ddioddefwyr trais rhywiol ac yn dangos ymrwymiad yr Heddlu at ddioddefwyr trosteddau o'r fath.
- Dwedodd y Ditectif Uwcharolygydd wrth y Panel bod Gogledd Cymru yn parhau i arwain gweddill lluoedd Cymru mewn perthynas â chanlyniadau llwyddiannus yn y llys am droseddau trais rhywiol.

Diolchwyd i'r Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd am ei adroddiad a gofynnodd y Panel am eglurhad ar yr hysbyseb ddiweddar ar gyfer swydd y Dirprwy Brif Weithredwr.

Hysbysodd y Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd y Panel fod y swydd yn benodiad dros dro am 12 mis dros gyfnod mamolaeth y Prif Weithredwr presennol. Cadarnhaodd y PCC hefyd mai Adran Adnoddau Dynol Heddlu Gogledd Cymru oedd wedi gosod y cyflog.

Gofynnwyd i'r PCC ddarparu data yn cymharu'r gyllideb ar gyfer Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd (OPCC) ag Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru blaenorol er mwyn sicrhau gwerth am arian. Cadarnhaodd y Prif Swyddog Cyllid fod y gyllideb ar gyfer y OPCC yr un fath ag Awdurdod yr Heddlu ar £731k ac y byddai tanwariant y llynedd o £100k oherwydd swyddi gwag heb eu llenwi yn cael ei ddefnyddio i ariannu swydd y Dirprwy Brif Weithredwr.

Cwestiynodd y Panel sut oedd y strategaeth ar gyfer lleihau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (-18%) yn cael ei gweithredu'n llwyddiannus, yn enwedig pan fo cyllidebau yn cael eu lleihau.

Mewn ymateb, dywedodd y Comisiynydd nad oes dim yn atal mwy o drosedd na phresenoldeb/ hygyrchedd gweledol adnoddau'r heddlu. Roedd heddlu yn cael eu lleoli mewn canolbwytiau a'u symud yn ôl ac ymlaen yn aml mewn modd effeithiol (yorking). Yn ogystal, roedd nifer o ffactorau eraill wedi cyfrannu at leihau ymddygiad gwrthgymdeithasol, gan gynnwys plismona cymdogaeth effeithiol, targedu trosteddwyr mynych, gweithrediadau penodol a gweithio mewn partneriaeth.

Dywedodd y PCC y byddai'n cyflwyno'r Panel gyda phapur mwy manwl ar weithio mewn partneriaeth, gan gynnwys y strategaethau sydd ar waith i fynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol a phlismaona cymdogaeth.

Cyfeiriodd y PCC hefyd at erthyglau yn y wasg yn ddiweddar yn ymwneud â'r blog 'Thoughts of Oscar'. Hysbyswyd y Panel nad oedd gan Heddlu Gogledd Cymru unrhyw gofnod o gwyn gan Mr Guto Bebb AS. Dywedodd y Comisiynydd hefyd ei fod wedi cwrdd â Mr Bebb, a oedd wedi bod yn adeiladol a llawn help, a bod y Prif Gwnstabl wedi cytuno i edrych ar gwynion a wnaed gan etholwyr Mr Bebb.

Roedd y Panel hefyd yn cydnabod tosturi Swyddogion yr Heddlu wrth ddelio ag achosion sensitif.

PENDERFYNWYD-

(a) Bod Panel yr Heddlu a Throsedd yn nodi'r penderfyniadau a'r camau gweithredu a gymerwyd gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd, a'r wybodaeth a ddarparwyd yn ei adroddiad diweddar.

(b) Bod Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn darparu data cymharol mewn perthynas â'r OPCC ac Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru blaenorol i sicrhau gwerth am arian.

(c) Bod papur manwl yn cael ei gyflwyno i Banel yr Heddlu a Throsedd ar weithio mewn partneriaeth a'r strategaethau sydd ar waith i fynd i'r afael ag Ymddygiad Gwrthgymdeithasol a phlismaona cymdogaeth.

128. DIWEDDARIAD AR GYLLIDEB 2014/15 (Y SEFYLLFA AR 30 MEHEFIN 2014)

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid adroddiad diweddar ar y gyllideb blismaona ar gyfer Gogledd Cymru i Banel yr Heddlu a Throsedd.

Hysbyswyd y Panel ar 30 Mehefin 2014, mai cyfanswm yr amcanestyniad hyd at ddiwedd y flwyddyn oedd tanwariant net o £0.385m.

Roedd yr amcanestyniadau'n dangos bod y gwariant yn cyd-fynd yn fras â'r gyllideb, fodd bynnag, o fewn hyn roedd nifer o achosion rhagamcanedig o orwariant thanwariant, gyda'r mwyaf arwyddocaol yn ymwneud â:

- Gweithwyr - gorwariant rhagamcanedig o £0.564m
  - Gellid ariannu'r gorwariant o £0.254m ar Gyflogau Swyddogion yr Heddlu o'r Gronfa Swyddogion ar Brawf yn unol â'r strategaeth recriwtio
  - Gorwariant o £0.462m ar Gyflogau Staff yr Heddlu - roedd nifer o staff asiantaeth yn gostwng, a disgwylir i'r gorwariant rhagamcanedig hwn leihau yn ystod y flwyddyn.

- Tanwariant o £0.220m ar lwfansau - mae'r tanwariant wedi cael ei gyfrifo yn seiliedig ar amcangyfrif o nifer y Swyddogion sy'n ymddeol yn ystod y flwyddyn ariannol hon.
- Cyflenwadau a Gwasanaethau - rhagwelir tanwariant o £0.394m
  - Tanwariant o £0.450m ar waith fforensig – Mae gwaith fforensig wedi ei nodi fel maes lle y gellid gwneud arbedion; os bydd y lefel hon o wariant yn cael ei gynnal yna byddai'r gyllideb yn cael ei lleihau yn 2015/16.
- Incwm - rhagwelir incwm ychwanegol o £0.404m
  - Rhaglen Newid Cerbydau – bellach ar waith yn llawn erbyn hyn, yn dilyn rhewi gwariant cyfalaf yn 2011/12. Mae hyn wedi arwain at werthu mwy nag arfer o gerbydau yn 2013/14 a 2014/15.

O ran y Rhaglen Gyfalaf, dywedodd y Prif Swyddog Cyllid wrth y Panel er ei bod yn normal i'r gwariant fod yn isel ar ddechrau'r flwyddyn, byddai angen i'r cyllidebau ar gyfer llawer o'r prosiectau gael eu hail-broffilio.

Dwedwyd wrth y Panel hefyd bod gwaith ar y gweill i ganfod yr arbedion angenrheidiol ar gyfer 2015/16 a 2016/17.

Cyfeiriwyd at y defnydd o staff asiantaeth ac mewn ymateb, dywedodd y Prif Swyddog Cyllid bod staff asiantaeth yn cael eu defnyddio i lenwi'r swyddi oherwydd absenoldeb mamolaeth ac absenoldeb salwch; fodd bynnag, byddai adolygiad yn cael ei wneud mewn perthynas â'r mater hwn.

Cwestiynodd y Panel a fyddai Swyddogion rheng flaen yn cael eu heffeithio gan yr arbedion effeithlonrwydd / toriadau angenrheidiol. Hysbyswyd yr Aelodau fod adolygiadau o weithgaredd busnes yn dal i gael eu hystyried, fodd bynnag, byddai angen i'r strategaeth blismona ymateb i'r hinsawdd ariannol bresennol. Byddai unrhyw newidiadau i blismona rheng flaen yn cael ei drafod rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl.

Eglurodd y Prif Swyddog Cyllid hefyd fod y tanwariant posibl mewn perthynas â gwaith Fforensig o ganlyniad i arferion gwaith newydd, a fyddai'n fwy effeithiol.

PENDERFYNWYD-
Nodi'r adroddiad.

129. **AMSERLEN AR GYFER Y PRAESEPT PLISMONA ARFAETHEDIG 2015/16**

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid adroddiad, a oedd yn nodi'r amserlen arfaethedig ar gyfer gosod y praesept ar gyfer blwyddyn ariannol 2015/16.

Roedd Atodiad 1 yr adroddiad yn cynnwys canllaw'r Swyddfa Gartref a'r amserlen statudol ar gyfer y Panel Heddlu a Throsedd (PCP).

Cynigwyd byddai'r Comisiynydd yn rhoi gwybod i'r Panel am lefel y praesept arfaethedig ar gyfer 2015/16 ar 12 Ionawr 2015, un wythnos cyn cyfarfod y Panel ar 19 Ionawr 2015.

PENDERFYNWYD-

Bod yr amserlen arfaethedig ar gyfer gosod y praesept ar gyfer blwyddyn ariannol 2015/16 yn cael ei chymeradwyo.

130. **YMATEB I YMGYNGHORIAD AR RAGLEN AROLYGIAETH CWNSTABLIAETH EI MAWRHYDI AR GYFER AROLYGIADAU CYSON YR HEDDLU**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth, Rheoleiddio a Chefnogaeth) yr ymateb arfaethedig i Banel yr Heddlu a Throsedd i ymgynghoriad cyhoeddus Arolygiaeth Cwnstabiliaeth Ei Mawrhydi (HMIC) ar ei rhaglen newydd ar gyfer arolygiadau cyson ar yr heddlu.

Roedd y HMIC yn datblygu rhaglen newydd ar gyfer arolygiadau o agweddau ar blismona o ddydd-i-ddydd ym mhob heddlu. Byddai hyn yn galluogi HMIC i astudio'r hyn sy'n digwydd ar y tir yn ardaloedd yr heddlu, nodi a lledaenu arfer gorau ymhlith heddluoedd, a chynyddu'r cyfleoedd y bydd unrhyw broblemau neu fethiannau yn y gwasanaeth yn cael eu darganfod yn gynnar, er mwyn i bethau cael eu rhoi'n iawn cyn iddynt fynd yn fwy difrifol o ran niwed a chost.

Mae'r dyddiad cau i'r ymgynghoriad wedi'i ymestyn i ddydd Gwener, 12 Medi 2014; felly gan fod yr adroddiad hwn yn ddogfen gyhoeddus, mae copi drafft o'r ymateb wedi'i gyflwyno i HMIC, a bydd unrhyw newidiadau a wneir gan y Panel yn cael eu hanfon ymlaen at HMIC yn dilyn hynny. Roedd y Cyfarwyddwr Strategol wedi cynghori'r HMIC am y dull hwn o weithredu.

Mewn perthynas i Gwestiwn 2 - *A oes unrhyw agweddau eraill ar waith yr heddlu yr hoffech eu gweld yn cael eu cynnwys yn arolygiadau PEEL*, dwedodd y Cyfarwyddwr Strategol nad oedd unrhyw gyfeiriad at weithio mewn partneriaeth â sefydliadau eraill, cyhoeddus neu fel arall, o ran o agweddau ar gyfrifoldebau'r Heddlu megis y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol, y Bwrdd Iechyd Lleol, Fforwm Gwytnwch Lleol, Gofal Cymdeithasol ac Addysg.

PENDERFYNWYD -

Bod y Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn cymeradwyo'r ymateb i'r ymgynghoriad ar raglen Arolygiaeth Cwnstabiliaeth Ei Mawrhydi ar gyfer arolygiadau cyson yr heddlu.

131. **ADOLYGIAD O AELODAETH PANEL YR HEDDLU A THROSEDD (I DDILYN)**

Hysbysodd y Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth, Rheoleiddio a Chefnogaeth) yr Aelodau y byddai adolygiad o aelodaeth Panel yr Heddlu a Throsedd yn cael ei gynnal yn dilyn y newidiadau gwleidyddol yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.

Byddai adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Panel yn dilyn cyfarfod o Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam ac isetholiadau a gynhelir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.

132. **RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU**

Cyflwynwyd rhaglen waith i'r dyfodol ddrafft ar gyfer 2014/15 a 2015/16 i'r Panel yr Heddlu a Throsedd (PCP).

Byddai'r Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor yn newid y rhaglen i gynnwys adroddiadau ar We-ddarlledu cyfarfodydd PCP; Adolygiad o Aelodaeth a Gweithio mewn Partneriaeth.

Gwnaeth y Cyngorydd Bob Dutton OBE gyfeiriad at neges e-bost a dderbyniodd gan un o'i gyd-Gynghorwyr, yn cwestiynu sylwadau a wnaed mewn perthynas â Charchar Gogledd Cymru.

Hysbysodd y Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth, Rheoleiddio a Chefnogaeth) yr Aelodau, os oedd unrhyw gwestiynau ar gyfer y PCC, y dylid eu hanfon ato yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy cyn cyfarfodydd y PCP, fel y gellid eu trin mewn modd priodol.

PENDERFYNWYD-

Cymeradwyo Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, yn amodol ar gynnwys yr eitemau a amlygwyd uchod.

133. **DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF:**

Bydd cyfarfod nesaf Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ddydd Llun 10 Tachwedd 2014 am 2.00pm.

(Daeth y cyfarfod i ben am 3.00 pm)

Diweddariad i'r Panel Heddlu a Throseddu 15 Rhagfyr 2014

Winston Roddick CB QC, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, Gogledd Cymru

Dyma fy adroddiad i'r panel am y cyfnod 1 Medi 2014 i ganol mis Tachwedd 2014. Nid yw'r adroddiad yn trafod gofynion adrodd statudol benodol o ran y praesept, penodiadau yn fy swyddfa, diwygiadau i fy nghynllun heddlu a throseddu nac yn cynnwys fy adroddiad blynyddol. Mae'n ymwneud yn bennaf â swyddogaeth ehangach y panel o dan adran 28 (6) o Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 (y Ddeddf) i adolygu neu graffu penderfyniadau a wnaed neu gamau eraill a gymerwyd gennyf fel Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (y Comisiynydd) ar gyfer Gogledd Cymru, ac i lunio adroddiadau a gwneud argymhellion i mi fel Comisiynydd yn hynny o beth. Hefyd, yn unol ag adran 13 (1) o'r Ddeddf, mae'n darparu'r wybodaeth y disgwylir i'r Comisiynydd o fewn rheswm ei gyfrannu i'r panel er mwyn cyflawni ei swyddogaethau (y ceisiadau penodol).

Adran Un: Fy adroddiad craffu i o Ogledd Cymru

Pwrpas yr adran hon yn fy adroddiad yw dangos sut yr wyf wedi bod yn cyflawni fy mhrif swyddogaeth o graffu Heddlu Gogledd Cymru. Rwy'n gwneud hynny trwy fesur perfformiad yr heddlu o'r pedwar amcan yn fy nghynllun yn erbyn y mesurau a nodir. Y cynllun a'r prif gyfrwng a ddefnyddir i gyflawni'r swyddogaeth honno yw'r bwrdd gweithredol strategol (BGS) - rwy'n cadeirio'r bwrdd sydd hefyd yn cynnwys y prif gwnstabl a'i uwch swyddogion fel aelodau.

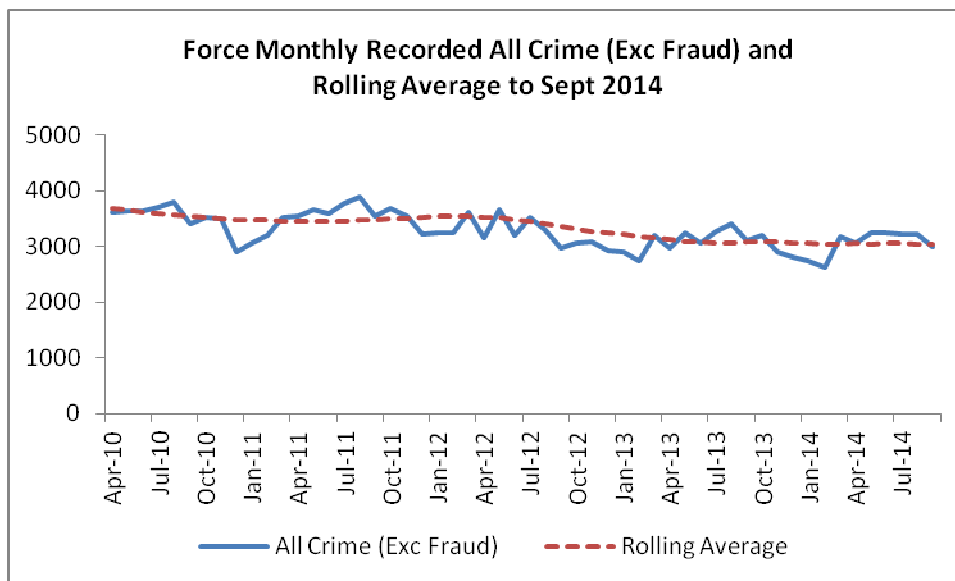
Cyn pob cyfarfod o'r bwrdd hwnnw, mae'r prif gwnstabl yn darparu ystadegau troseddu a gwybodaeth arall gan gynnwys graffiau, tablau a siartiau (o'r math a ddangosir isod) ac mae'n debyg y byddaf yn craffu perfformiad trwy gyfeirio at yr ystadegau a'r tueddiadau hyn yn ogystal â'r mesurau a grybwyllwyd yn gynharach. Am resymau amlwg, byddwn yn fwy pryderus pe bai'r duedd yn wael yn hytrach na da ond rwyf hefyd yn craffu tueddiadau da gan y gallwn ddysgu o'r rhain am y gwelliannau a sut y gallem wella'r rhai sydd angen eu gwella.

Mae'r adroddiad hwn yn canolbwyntio ar berfformiad yr Heddlu yn erbyn y mesurau hyd at fis Hydref 2014, a hefyd adroddiad yr ail chwarter ar '[Work Streams to support the Police and Crime Plan](#)' a baratowyd gan y prif gwnstabl.

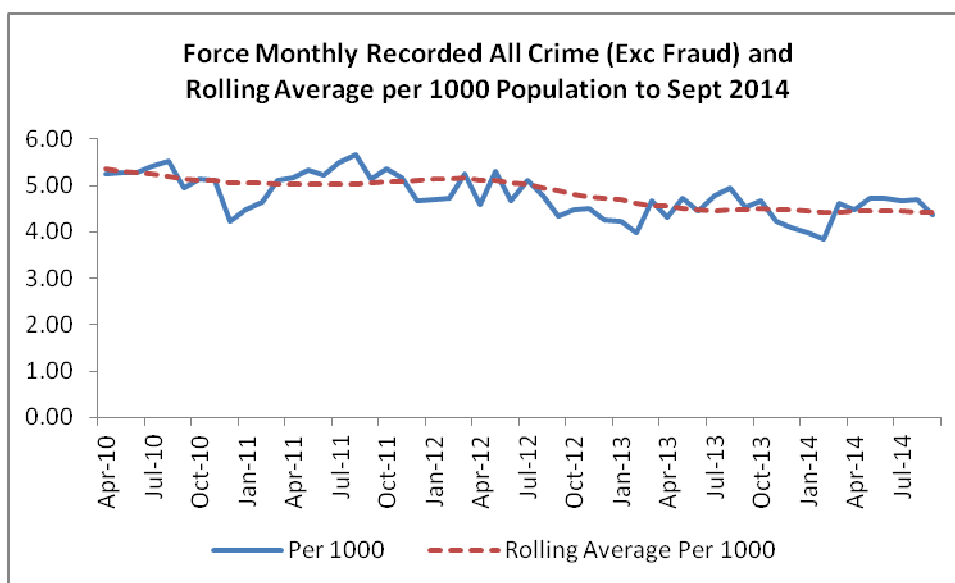
Amcan 1 yr Heddlu a Throseddau: Atal Trosedd

Defnyddir pedwar mesur i fesur perfformiad yr amcan hwn. Y pedwar mesur yw 'lefel yr holl droseddau', 'lefel y troseddau yn seiliedig ar y dioddefwr', 'lefel y troseddau a gafodd eu datrys yn ôl math' a 'lefel yr ymddygiad gwrthgymdeithasol (YGG). Ni ddylid edrych ar y mesurau fel targedau perfformiad. Eu pwrpas yw fy nghynorthwyo i gwestiynu ffigurau perfformiad ac i dynnu sylw at y prif faterion y byddaf yn eu cymryd i ystyriaeth wrth wneud yr asesiad hwnnw.

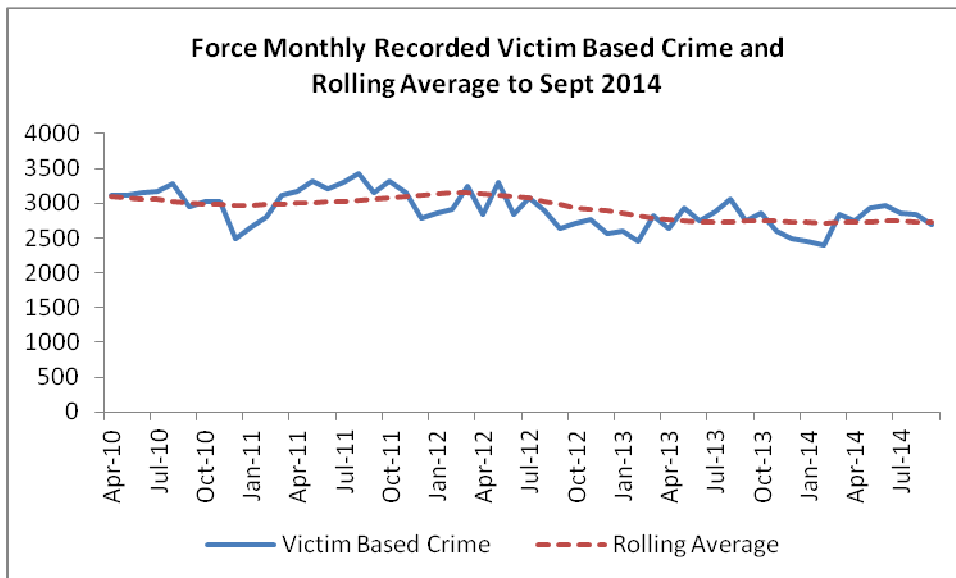
Mae'r siartiau isod, a gynhyrchwyd gan y prif gwnstabl, yn dangos nifer yr holl droseddau a'r troseddau yn seiliedig ar y dioddefwr a gofnodwyd bob 3 mis ers mis Ebrill 2010:

Ffigwr 1: Trosedd a Gofnodwyd yn Fisol a'r Cyfartaledd Treigl hyd at Fedi 2014 (ffynhonnell: Heddlu Gogledd Cymru)

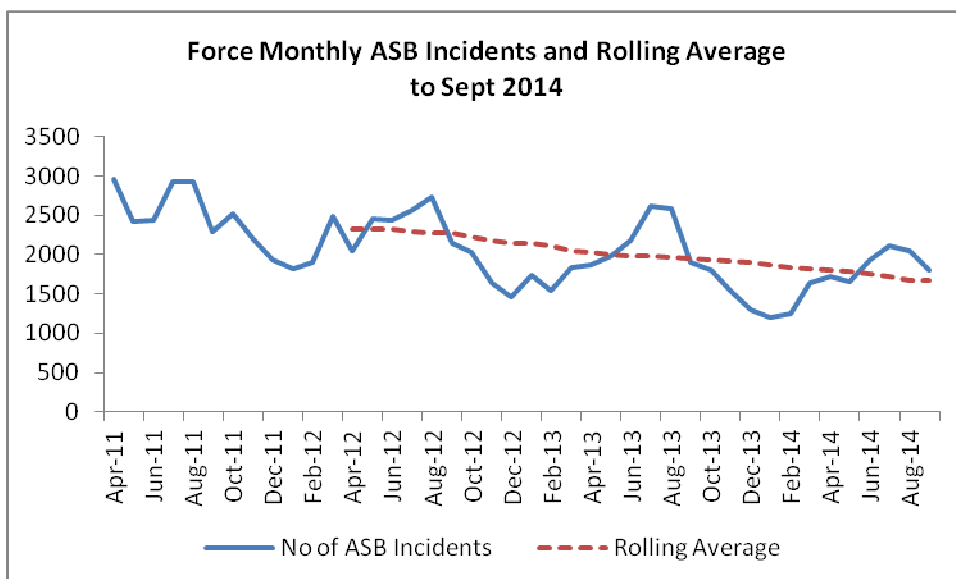
Ffigwr 2: Trosedd a Gofnodwyd yn Fisol a Chyfartaledd Treigl i bob 1000 o'r Boblogaeth hyd at Fedi 2014 (ffynhonnell Heddlu Gogledd Cymru)

Ffigur 3: Troseddau yn seiliedig ar y dioddefwr a gofnodwyd yn fisol (ffynhonnell: Heddlu Gogledd Cymru)

Mae'r ffigurau diweddaraf a ddarparwyd i mi gan yr heddlu (ar ddechrau mis Hydref 2014) yn dangos bod yr holl troseddau wedi gostwng o 0.6% (blwyddyn hyd yn hyn) a'r troseddau sy'n seiliedig ar y dioddefwr wedi gostwng o 0.1%. Perfformiad yn parhau i symud mewn cyfeiriad cadarnhaol, ac mae hyn yn cymharu â chynnydd o 1% mewn troseddau sy'n seiliedig ar y dioddefwr ar gyfer y flwyddyn hyd yma a adroddwyd yn yr adroddiad i gyfarfod diwethaf y panel (15 Medi).

Mae'r siart isod yn dangos bod achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol wedi cynyddu rhwng mis Mai a mis Awst 2014, ond o edrych ar y siart mae'n amlwg bod hynny'n rhan o duedd dymhorol. Ymddygiad gwrthgymdeithasol yn awr yn dangos gostyngiad o 12.4% flwyddyn ar ôl blwyddyn. Er mwyn rhoi'r gostyngiad mewn cyd-destun, ym mis Medi 2012, roedd 3.11 achos o ymddygiad gwrthgymdeithasol wedi'u cofnodi i bob 1000 o'r boblogaeth, ym Medi 2013, roedd 2.76 o achosion, ac ym Medi 2014, roedd 2.63 fesul 1000 o'r boblogaeth.

Ffigur 3: Achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol a gofnodwyd yn fisol (ffynhonnell: Heddlu Gogledd Cymru)

Mae'r prif gwnstabl wedi fy hysbysu y bydd ein timau plismona cymdogaeth yn ymdrechu i barhau â'r perfformiad hwn drwy gynllunio ymlaen llaw ar gyfer cyfnod y Nadolig.

Cyflwynwyd y canlyniadau trosedd newydd ym mis Ebrill 2014, ac mae'r data a ddarparwyd gan y prif gwnstabl hyd at Hydref 2014 yn cael ei arddangos yn y tabl isod. Mae'r broses ddiwygiedig ar gyfer cofnodi canlyniadau wedi bod ar waith ers rhai misoedd bellach ac yng nghyfarfod mis Rhagfyr y Corff Amgylcheddol Sengl byddaf yn ymgymryd â gweithgarwch craffu manwl o'r data hwn.

		1.1.1. Violence with injury	1.1.2. Violence without injury	1.2.1. Rape	1.2.2. Sexual offences (excluding rape)	1.3.1. Domestic Burglary	1.3.2. Non Domestic Burglary	1.3.3. Robbery	1.3.4. Vehicle Crime	1.3.5. Shoplifting	1.3.6. Other stealing	1.4.1. Criminal damage & Arson	Victim Based Crime
1	Charged/Summonsed	23.2%	18.2%	2.1%	9.9%	10.2%	4.9%	27.7%	9.8%	40.6%	4.2%	10.2%	15.5%
2	Caution - Youth	1.3%	0.6%	0.0%	1.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.9%	0.4%	0.7%	0.6%
3	Caution - Adult	3.3%	3.2%	0.0%	1.3%	0.2%	0.6%	0.0%	0.5%	3.2%	1.3%	1.9%	2.0%
4	TIC	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.6%	0.2%	0.0%	0.1%	2.7%	0.0%	0.0%	0.4%
5	Offender Died	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
6	PND	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	5.2%	0.0%	0.2%	0.7%
7	Cannabis Warning	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
8	Community Resolution	6.2%	5.5%	0.0%	0.0%	0.3%	0.3%	0.0%	0.2%	12.3%	2.6%	3.8%	4.5%
9	CPS Not in Public Interest	2.1%	0.9%	0.0%	0.6%	0.2%	0.0%	1.5%	0.1%	0.0%	0.1%	0.1%	0.5%
10	Police Not in Public Interest	1.8%	4.7%	0.0%	4.2%	0.0%	0.2%	0.0%	0.1%	0.9%	0.8%	0.5%	1.4%
11	Suspect Below Age of Criminal Responsibility	0.8%	0.7%	0.0%	1.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%	0.0%	0.4%	0.3%
12	Named Suspect Too Ill	0.3%	0.5%	0.0%	0.3%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%	0.0%	0.3%	0.2%
13	Named Suspect - Victim/Witness Too Ill	0.1%	0.2%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%
14	Evidential Difficulties - Victim Declines or is Unable to Support	2.3%	1.8%	3.1%	1.0%	0.5%	0.4%	1.5%	0.7%	0.5%	1.3%	1.1%	1.2%
15	Evidential Difficulties - Victim Supports	9.9%	9.5%	8.4%	7.7%	3.7%	2.3%	10.8%	1.1%	2.0%	2.9%	2.6%	4.7%
16	Evidential Difficulties - Victim Withdrawn Support	20.0%	29.3%	11.5%	15.7%	1.2%	0.4%	3.1%	0.7%	1.1%	4.1%	6.4%	9.5%
17	Time Limit Expired	0.2%	0.3%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%
18	Investigation Complete - No Suspect Identified	5.9%	4.5%	0.0%	5.4%	52.0%	69.3%	13.8%	69.3%	16.7%	61.6%	55.8%	37.8%
	Yet to be Allocated	22.7%	20.1%	74.9%	52.1%	31.2%	21.2%	41.5%	17.4%	13.5%	20.5%	16.2%	20.6%
	Sum:	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Bu rhai newidiadau nodedig mewn rhai categorïau troseddau craidd yr wyf wedi bod yn monitro yn ofalus. Mae'r cyntaf yn y categori troseddau treisgar. Mae'r flwyddyn hyd yn hyn lle defnyddir y ffigurau mwyaf diweddar sef ffigurau wythnos 27 (1 Ebrill 2014- 6 Hydref 2014) yn dangos bod yna gynydd o 6.9% (152 o droseddau) yn y categori trais gyda throseddau anaf, a chynnydd o 10.7% mewn trais heb anaf (242 o droseddau). Mae hyn yn cyfateb i gynydd yng nghyfanswm y trais o 8.8% (cynnydd o 394 o droseddau).

Er bod y ffigurau uchod yn gadarnhaol o gymharu â chynnydd o 30% mewn trais heb anaf ym mis Mai 2014, mae'n rhaid i mi gadw mewn cof bod Gogledd Cymru yn parhau i weld cynnydd o 8.8% o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd. Yng ngoleuni hyn rwy'n parhau i gyflawni gweithgareddau craffu cyfnodol er mwyn sicrhau bod y cynnydd a brofir yn parhau i ostwng. Credaf fod y cynnydd a brofwyd hyd yma yn adlewyrchu llwyddiant y gwaith plismona cydgysylltiedig a gynlluniwyd i fynd i'r afael â throseddau treisgar ledled ardal yr heddlu. Er fy mod yn hyderus bod y data

diweddaraf yn dangos bod y strategaeth wedi cael effaith gadarnhaol ar leihau troseddau treisgar, yr hyn yr wyf yn bwriadu ei wneud yw craffu ymhellach er mwyn sicrhau bod ardaloedd sydd â lefel uchel o risg yn cael eu blaenoriaethu yn hytrach na defnyddio strategaethau eang ar draws y rhanbarth cyfan.

Ar hyn o bryd mae'r canran byrgleriaeth annedd wedi gostwng 16.3% gyda gostyngiad o 14% mewn byrgleriaeth arall. Mae'r gostyngiadau hyn yn dangos ymrwymiad cryf yr heddlu i flaenoriaethu'r broses o atal a chanfod troseddau o'r fath. O ganlyniad i weithgarwch craffu diweddar, rwy'n edrych i mewn i'r nifer o ymchwiliadau i fyrgleriaeth aneddau a gwblhawyd heb adnabod unigolion a ddrwgdybir.

Bu gostyngiad bychan yn y nifer sydd wedi bod yn dwyn o siopau ers fy adroddiad diwethaf i'r panel. Mae hyn yn dangos bod perfformiad yn symud i'r cyfeiriad iawn. Fodd bynnag, mae dwyn o siopau yn dal i gyflwyno cynnydd o 11.8% o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd. Gallai cyfnod y Nadolig weld cynnydd pellach yn y math hwn o drosedd; ac felly rwy'n sicr y bydd ymgyrch plismona rhagfynegol ar waith i gefnogi'r cymunedau busnes yn y cyfnod cyn y Nadolig.

Gan fod y rhan fwyaf o achosion o ddwyn mewn siopau yng ngogledd Cymru yn digwydd mewn archfarchnadoedd, nid yw cynnydd mewn achosion o ddwyn mewn siopau o reidrwydd yn cael yr un effaith ar hyder y cyhoedd fel y mae cynnydd mewn byrgleriaeth yn ei gael, fodd bynnag, mae dwyn o siopau yn aml yn drosedd sy'n tynnu sylw at droseddwyr sy'n weithgar yn yr ardal neu sydd angen cefnogaeth. Rwy'n credu bod angen ymdrech ar y cyd i fynd i'r afael â'r achosion sylfaenol o ddwyn mewn siopau, yn enwedig camddefnyddio cyffuriau a materion iechyd meddwl.

Yn ddiweddar fe gyhoeddodd [Office for National Statistics](#) ddata Arolwg o Drosedd yng Nghymru a Lloegr (CSEW) ar gyfer y flwyddyn yn diweddu Mehefin 2014. Mae'r ffigurau isod wedi eu rhyddhau cyn y ffigurau a ddarperir o fewn yr adran hon o'r adroddiad. Yn nata CESW gwelwyd cynnydd mewn 13 allan o 21 o gategorïau troseddau rhwng Mehefin 2013 a Mehefin 2014 yng ngogledd Cymru. Mae'r ffigurau ar gyfer cyfanswm y troseddau yng ngogledd Cymru wedi cynyddu o 1% o fewn y cyfnod hwnnw. Ar gyfer y cyfartaledd cenedlaethol ar gyfer cyfanswm y troseddau a gofnodwyd gan gynnwys twyll gwelwyd 0% newid a gwelwyd gostyngiad o 1% yng nghyfanswm y troseddau a gofnodwyd heb gynnwys Twyll.

Mae'r tabl isod yn dangos y gostyngiad mewn troseddau a gofnodwyd yng ngogledd Cymru o'i gymharu â chyfartaledd Cymru ac yn Genedlaethol:

Troseddau	HGC % Newid	Cyfartaledd Cymru (%)	Cyfartaledd Cenedlaethol (%)
Trais gydag Anaf	-1	7	8
Byrgleriaeth	-4	-4	-4
Byrgleriaeth Anomestig	-8	-5	-2
Troseddau Cerbydau	-7	-8	-5
Dwyn Beiciau	-9	14	1
Unrhyw drosedd arall o Ddwyn	-1	0	-5
Difrod Troseddol a Llosgi Bwriadol	-5	-3	-5

Trefn Gyhoeddus	-15	6	6
------------------------	------------	----------	----------

Mae'r tabl isod yn dangos y gostyngiadau mewn troseddau a gofnodwyd gan Heddlu Gogledd Cymru o'i gymharu â chyfartaledd Cymru ac yn Genedlaethol:

Troseddau	HGC % Newid	Cyfartaledd Cymru (%)	Cyfartaledd Cenedlaethol (%)
Trais yn erbyn y person	9	17	11
Trais yn Heb Anaf	20	31	15
Troseddau rhywiol	10	26	21
Lladrad	3	-2	-10
Achosion o Ddwyn	1	-1	-4
Byrgleriaeth ddomestig	1	-2	-7
Dwyn gan Berson	2	-17	-16
Dwyn o siopau	17	6	5
Troseddau Cyffuriau	4	-12	-7
Meddu ar Arfau Ymosodol	12	-8	5
Troseddau Amrywiol	5	18	9

Roedd y cynnydd uchaf mewn trais heb anaf, dwyn o siopau, troseddau rhywiol a meddu ar arfau bygythiol.

O fewn yr amcan heddlu a throsteddu hwn, mae pum ffrwd waith wedi'u nodi yng nghynllun gweithredu'r prif gwnstabl, gan gynnwys datblygu a gweithredu cynllun heddlu a lleihau troseddau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol ar gyfer 2014/15, gan ddatblygu'r broses o adnabod ffactorau risg pellach i bobl sy'n cael eu lladd neu eu hanafu yn ddifrifol ar ein ffyrdd mewn partneriaeth ag eraill er mwyn canolbwyntio ar weithgareddau atal a gorfodi, a datblygu model i nodi ac ymateb i bobl neu deuluoedd sy'n cael effaith anghymesur ar wasanaethau cyhoeddus. Rwy'n craffu ar y cynnydd a wnaed ac ar y gwaith o ddatblygu pob un o'r ffyrddau gwaith hyn trwy fy Mwrdd Gweithredol Strategol.

Rwyf hefyd yn awyddus i gymryd rhan mewn trafodaethau pellach gyda phartneriaid a'r Byrddau Gwasanaethau Lleol i sicrhau ein bod yn adnabod ac yn ymateb i bobl sy'n cael effaith anghymesur ar wasanaethau cyhoeddus, yn ogystal â nodi achosion sylfaenol nifer o droseddau, ac ein bod yn eu defnyddio o fewn blaenoriaethau a ffyrddau gwaith ym mhob ardal

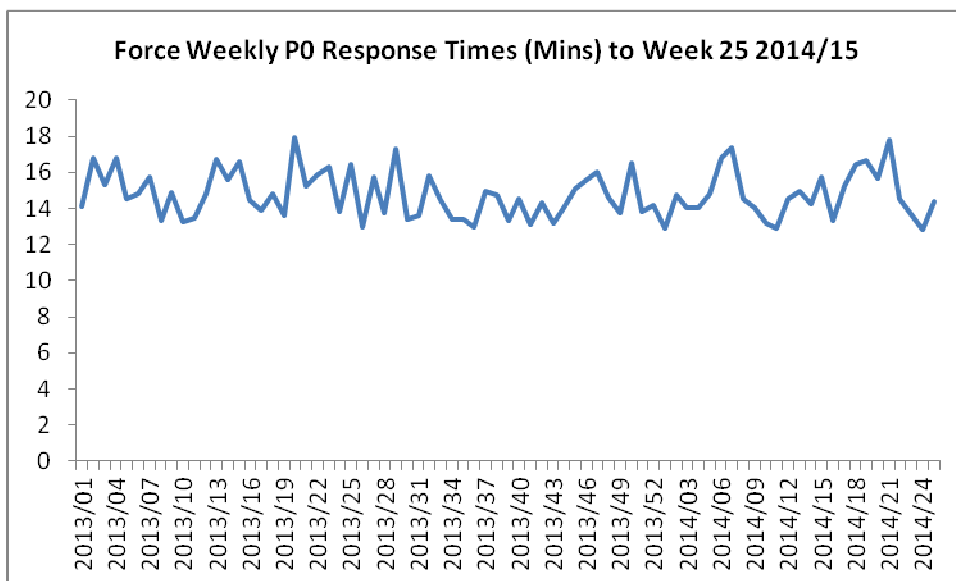
Amcan 2 yr Heddlu a Throsteddu: Darparu ymateb effeithiol

Mae tri mesur yr amcan hwn wedi'u nodi yn fy nghynllun sef: (1) yr amseroedd ymateb cyfartalog ar gyfer presenoldeb mewn argyfyngau heddlu; (2) swm y galwadau di-argyfwng a gofnodir fel galwadau â anghofir amdanynt; ac (3) yr adborth a dderbyniwyd drwy arolygon dioddefwyr.

Flwyddyn ar ôl blwyddyn, bu gostyngiad yn nifer y galwadau o 6.9%, i lawr o 41,644 i 38760. Yr amser ymateb ar gyfartaledd ar hyn o bryd yw 14.35 munud, o'i gymharu â 16.43 munud ar gyfer yr un cyfnod y llynedd.

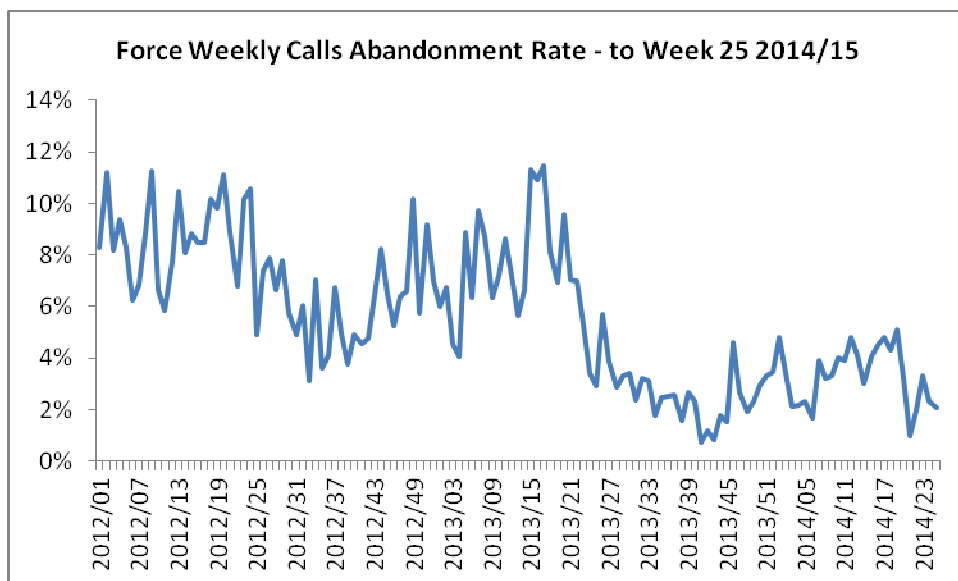

Mae'r siart isod yn rhoi trosolwg o'r amseroedd ymateb ar gyfartaledd.

Ffigur 5: Amseroedd ymateb brys ar gyfartaledd yn wythnosol (ffynhonnell: Heddlu Gogledd Cymru)

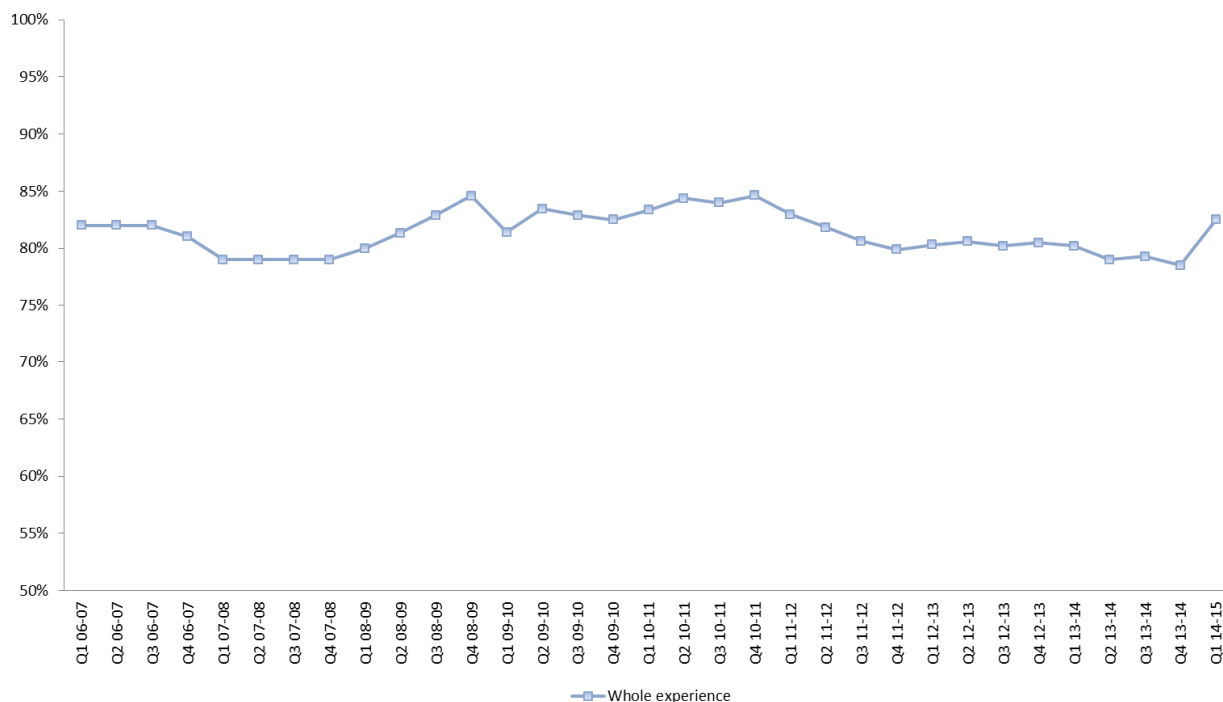
Mae'r gyfradd rhoi'r gorau ar alwadau sydd ddim yn alwadau argyfwng, sydd hefyd yn disgyn i gael ei fesur o dan yr amcan trosedd, yn fater craffu yn gyson, ac ar hyn o bryd yn 2.1%

Ffigur 6: Cyfradd galwadau di-argyfwng sy'n cael eu anghofio yn wythnosol (ffynhonnell... Heddlu Gogledd Cymru)

Byddaf yn derbyn arolygon bodlonrwydd dioddefwyr yn chwarterol. Mae'r canlyniadau diweddaraf ar gyfer y cyfnod hyd at ddiwedd mis Mehefin 2014, yn dangos bod 'bodlonrwydd dioddefwyr gyda 'rhwyddineb cyswllt' yn uchel iawn ac yn cynyddu (ar hyn o bryd mae 97% yn fodlon neu'n fodlon iawn), a bod y boddhad gyda'r 'camau a gymerwyd' wedi cynyddu o 77% a adroddwyd i'r Panel yn fy adroddiad ym mis Medi 2014 i 82%. Roedd boddhad dioddefwyr ynglŷn â'r profiad cyfan yn 83% ar ddiwedd mis Mehefin 2014.

User Satisfaction with Whole experience: Qtr 1 2006/07 to Q1 14-15

Figur 7: Boddhad defnyddwyr yn gyffredinol bob chwarter (ffynhonnell: Heddlu Gogledd Cymru)

Yng nghyfarfod Mehefin 2014 o'r panel mynegais y gobaith y byddai cyflwyno a gweithredu cod ymarfer newydd ar gyfer dioddefwyr yn gwella cyfraddau bodlonrwydd dioddefwyr. Mae'r prif gwnstabl wedi fy hysbysu bod yr holl staff gweithredol bellach wedi derbyn llyfryn maint poced i roi cyngor ar eu cyfrifoldebau o dan god ymarfer y dioddefwyr; mae taflen ar ddiodefwyr trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol ar gael i swyddogion sy'n ymweld â dioddefwyr gan eu cynghori ar yr hyn sydd ar gael iddynt ac yn gweithredu hefyd fel nodyn atgoffa i'r swyddog ynghylch yr hyn y dylent gytuno iddo a'i wneud; ac mae cydymffurfio â'r cod ymarfer bellach yn gysylltiedig ag adolygiadau o berfformiad swyddogion. O'r adroddiad chwarterol diweddaraf a ddarparwyd i mi gan y prif gwnstabl ar gynnydd yn erbyn ffrydiau gwaith yr heddlu a chynlluniau troseddu, mae'n amlwg bod y gwaith monitro a rheoli cydymffurfiaeth â'r cod wedi cael ei ymgorffori i fusnes craidd yr heddlu ac yn wir yn cael effaith ar foddhad dioddefwyr.

Mae Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throseddu bellach yn eistedd ar Bwyllgor Moeseg, Arweinyddiaeth a Diwylliant yr Heddlu. Pwrpas y pwyllgor yw sicrhau bod yr Heddlu yn gweithredu'r 'Cod Moeseg Gwasanaeth yr Heddlu' newydd yn effeithiol.

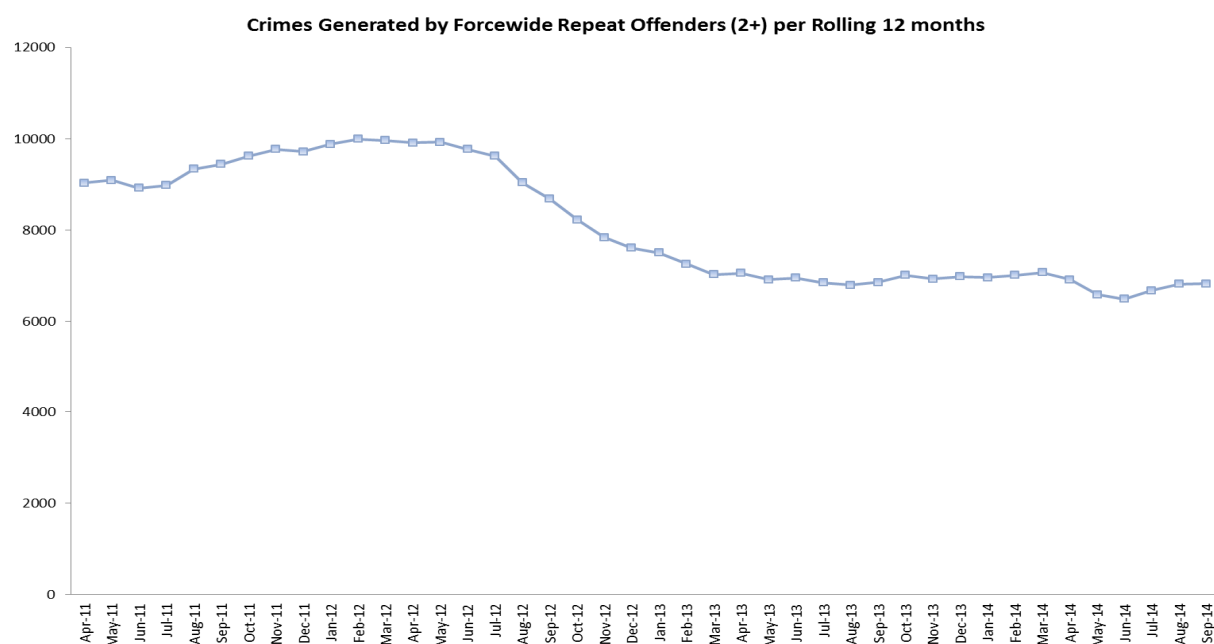
Amcan 3 yr Heddlu a Throseddu: Lleihau niwed a'r risg o niwed

Mae gan fy nghynllun ddau fesur ar gyfer penderfynu pa mor effeithiol yw perfformiad yr heddlu o'r amcan hwn. Sef: nifer y bobl a laddwyd neu eu hanafu'n ddifrifol (KSI) mewn gwrthdrawiadau ar y ffyrdd, a'r lefel o droseddu dro ar ôl tro. Rwy'n ailystyried y mesurau yn fy niwygiadau arfaethedig i'r Cynllun Heddlu a Throseddu.

Mae'r ffigurau ar gyfer y flwyddyn hyd yma (hyd at ddiwedd mis Medi 2014) ar gyfer y rhai a laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol ar ein ffyrdd ar hyn o bryd yn uwch na ffigurau'r flwyddyn

flaenorol (214 o'i gymharu â 190). Rwyf ar hyn o bryd yn gweithio gyda fy mhartneriaid o fewn yr Heddlu i sefydlu rhesymau dros y cynnydd hwn o 24 KSIs.

Y mesur arall sy'n cael ei fonitro o fewn yr amcan hwn yw'r lefel o droseddau dro ar ôl tro. At ddibenion y mesur hwn mae troseddwr ailadroddus yn cael ei ddiffinio fel unigolyn sy'n cyflawni trosedd ddwywaith neu fwy mewn cyfnod o 12 mis. Mae'r siart isod yn dangos y nifer o droseddau gan droseddwyr ailadroddus ar draws treigl amser o 12 mis, yn hytrach na nifer y troseddwyr unigol. Fel y gwelir o'r siart bu sefydlogrwydd cymharol yn lefel y ffigurau o 'droseddwyr ailadroddus' ers mis Ionawr 2013.

Ffigur 8: Ffigurau troseddau dro ar ôl tro yn fisol (ffynhonnell: Heddlu Gogledd Cymru)

O fewn y trydydd amcan heddlu a throedd, mae pum ffrwd waith wedi'u nodi. Byddaf yn craffu cynnydd yn rheolaidd yn erbyn y ffrydiau gwaith hyn trwy fy Mwrdd Gweithredol Strategol. Mae'r prif gwnstabl a finnau wedi diweddarau'r panel o'r blaen am y bygythiad a berir gan Seiberdrosedd. Fel rhan o'r cynllun lleihau seiberdrosedd sefydlwyd grŵp tasg a gorffen ar gyfer seiberdrosedd yng ngogledd Cymru. Mae'r grŵp hwn yn cynnwys aelodau sy'n cynrychioli pob maes busnes Heddlu Gogledd Cymru, Comisiynydd Heddlu a Throsedd, Gwasanaeth Eryl y Goron, Coleg Plismona, Siambr Fasnach, Ffederasiwn Busnesau Bach, Prifysgolion Bangor a Glyndŵr ac E-Drosedd Llywodraeth Cymru yn parhau i oruchwylio'r gwaith o weithredu'r cynllun lleihau a datblygu gwell dealltwriaeth o'r galw presennol ac ar gyfer y dyfodol, a'r cyfleoedd i atal a chanfod seiberdrosedd a'r rheini sy'n ddibynol a'r seiber yng ngogledd Cymru.

Llif gwaith arall o fewn yr amcan hwn yw 'gwella ein gallu i nodi ac i fynd i'r afael â Chamfanteisio Plant yn Rhywiol'. Mae fy rôl o graffu gwaith yr Heddlu wedi dangos bod llawer o waith rhagweithiol yn mynd rhagddo yng ngogledd Cymru i sefydlu cymhwysedd aml-asiantaeth rhagweithiol ar gamfanteisio plant yn rhywiol. Fodd bynnag, o ystyried effaith troseddau o'r fath ar y dioddefwyr, ac amlygrwydd troseddau o'r fath yn y cyfryngau cenedlaethol, mae'n hanfodol fy mod i'n parhau i fonitro perfformiad yr heddlu yn agos yn hyn o beth.

Amcan 4 yr Heddlu a Throseddau – Magu partneriaethau effeithiol

Mae'r amcan hwn yr un mor bwysig ag unrhyw un o'r tri arall, ond nid yw perfformiad yr amcan yn agored i gael ei fesur (yn sicr nid mesur ystadegol), ac nid wyf wedi amodi unrhyw fesurau yn y cynllun ar gyfer mesur perfformiad yr amcan. Y partneriaethau ffurfiol yr wyf yn aelod ohonynt, neu lle mae cynrychiolaeth ar gyfer fy swyddfa, yw'r Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol, Bwrdd Cymunedau Diogelach, y Bwrdd Cynllunio Ardal a'r Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Lleol.

Pasiwyd Gorchymyn Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (Diwygiad) 2014 y ddeddfwriaeth gynharach eleni. Mae'r gorchymyn wedi sefydlu Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddau fel partner cynllunio cymunedol statudol. Yn dilyn y penderfyniad hwnnw gan Lywodraeth Cymru, mae ein cysylltiadau â chynllunio cymunedol ar lefel leol wedi gwella ymhellach, ac rydym yn awr yn aelodau o holl fyrddau gwasanaethau lleol gogledd Cymru.

Rwyf wedi cael fy ethol yn gadeirydd Cydbwyllgor Goruchwylio'r Gogledd Orllewin ac yn gadeirydd ar Gyfarfod Comisiynwyr Heddlu a Throseddau y Gogledd Orllewin. Nod y pwyllgor trosolwg ar y cyd yw darparu fforwm ar gyfer gweithio ar y cyd ac i gyflawni trefniadau llywodraethu yn briodol ar gyfer rhaglenni gwaith cydweithredol sy'n bodoli eisoes. Gellir gweld y cylch gorchwyl ar gyfer y pwyllgor ar [here](#).

Yn amlwg yn y cyfarfod diwethaf cawsom adroddiadau cynnydd manwl ar waith yr uned troseddau cyfundrefnol rhanbarthol (ROCU) sy'n gweithio i fynd i'r afael â throseddau difrifol a threfnedig yng Ngogledd Cymru a Gogledd Orllewin Lloegr. Mae'r Uned, a elwir yn Titan, wedi lansio [website](#) yn ddiweddar i dynnu sylw at effaith troseddau difrifol a chyfundrefnol a'r grwpiau sydd wedi cael eu dwyn o flaen eu gwell yn sgil gwaith yr unedau.

Cyfarfu'r grŵp plismona Cymru gyfan yn ddiweddar, sydd hefyd yn darparu fforwm ar gyfer gweithio ar y cyd ac i ymarfer ein dyletswyddau llywodraethu dros raglenni cydweithredu sydd eisoes yn bodoli. Mae'r grŵp wedi cytuno ar [Memorandum of Understanding](#) sy'n amlinellu'r dull o lywodraethu gweithgarwch o weithio ar y cyd ar lefel Cymru gyfan.

Mae cyfarfodydd y grŵp yn symud rhwng pedair ardal yr heddlu yng Nghymru. Yn y cyfarfod mwyaf diweddar o Gomisiynwyr Cymru, cytunwyd i nodi meysydd gwaith a allai fod yn addas o bosibl ar gyfer datblygu gwaith cydweithredol newydd.

Troseddau a Phlismona yn eich ardal

Mae gwefan y swyddfa gartref <http://www.police.uk> yn rhoi gwybodaeth ystadegol am ddigwyddiadau trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol penodol cyn cyflwyno'r cod ymarfer.

Adran 2: Diweddariadau Cyffredinol

Yn yr adran hon rwyf yn rhoi crynodeb byr i'r panel o'r prif bethau rwyf wedi bod yn eu gwneud ers cyfarfod diwethaf y panel.

Seremoni Gwobrau Cymunedol y Comisiynydd

Cynhaliais Wobrau Cymunedol cyntaf y Comisiynydd Heddlu a Throseddu ym mis Hydref 2014, a daeth nifer o aelodau'r Panel i'r noson wobrwyo i ddathlu ymroddiad a chyfraniad cymunedau ac unigolion ar draws gogledd Cymru.

Dros y ddwy flynedd ddiwethaf rwyf wedi teithio ar hyd a lled gogledd Cymru gan gyfarfod pobl, yn unigolion a grwpiau, i drafod materion yn ymwneud â phlisma a throseddu. Yn ystod y cyfnod hwn, daeth yn amlwg i mi fod nifer fawr o bobl yn gwneud llawer o waith da yn y gymuned i helpu Heddlu Gogledd Cymru ac i gadw gogledd Cymru yn lle heddychlon a diogel i fyw a gweithio. Mae llawer yn mynd yr ail filltir i wneud cyfraniad arbennig a sicrhau bod cymunedau yn ddiogel. Maen nhw hefyd yn cynorthwyo i adsefydlu troseddwyd a chyfrannu'n sylweddol at leihau troseddu. Sefydlaeth y gwobrau i roi cydnabyddiaeth gyhoeddus i'r arwyr anhysbys sy'n gwneud gwaith gwerthfawr yn y gymuned i leihau troseddu, cadw cymunedau yn ddiogel, cynorthwyo dioddefwyr a hwyluso'r broses adsefydlu. Fy nod wrth sefydlu'r gwobrau oedd cydnabod y gwaith gwych hwn ac annog eraill i efelychu'r esiampl dda a osodwyd ganddynt.

Roedd y digwyddiad a gynhaliwyd yng Ngwesty'r Cinmel Manor, Abergele ar 23 Hydref, yn ddathliad gwirioneddol o'r gwaith arbennig o dda sy'n digwydd ar draws cymunedau yng ngogledd Cymru. Mae'r enillwyr yn bobl wirioneddol arbennig ac roeddwn yn teimlo ei fod yn bwysig i dynnu sylw at y gwaith da y maen nhw'n ei wneud i gadw gogledd Cymru yn lle diogel i fyw a gweithio. Mae'r fenter hon wedi cael derbyn da gan y cymunedau rwyf yn eu gwasanaethu a hefyd gan y partneriaid rwyf yn gweithio ochr yn ochr â nhw. Rwyf yn bwriadu cynnal seremoni wobrwyo arall y flwyddyn nesaf i dynnu sylw at y gwaith a'i wobrwyo.

Mae manylion am [enillwyr y gwobrau](#)ⁱ ar gael ar fy ngwefan

Ymgysylltu a Chyfathrebu

Un elfen o fy ngwaith yw darparu gwybodaeth i'r gymuned a dull o ymgysylltu â phlisma. Ers cyfarfod diwethaf y panel rwyf wedi ymgymryd â nifer o weithgareddau i godi ymwybyddiaeth o'm rôl a rhoi cyfle i gymunedau gogledd Cymru ddweud eu dweud am droseddu a phlisma. Dyma rai uchafbwyntiau o'r misoedd diwethaf:

Ym mis Medi, ymwelais â Mantell Gwynedd yng Nghaernarfon i esbonio fy rôl a'm cyfrifoldebau ac i drafod sut rydym yn bwriadu cydweithio yn y dyfodol fel yr amlinellwyd yn y [Cytundeb Compact](#)ⁱⁱ a gytunais â Chyrff y Trydydd Sector. Hefyd, bûm yn cyfarfod Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd Ei Mawrhydi Cymru i drafod y cynlluniau arfaethedig i greu cyfleuster plisma newydd yn Wrecsam, a datblygiadau yn ardaloedd ynadon lleol Wrecsam a Sir y Fflint. Hefyd, cefais gyfle i gyfarfod cynrychiolwyr y Gymuned Asiaidd.

Rwyf wedi parhau i ymweld â'r ymgeiswyr llwyddiannus a dderbyniodd nawdd dan gynllun cyllidebu cyfranogol y llynedd, sef Grŵp Teledu Cylch Cyfyng Abermaw, a oedd hefyd yn llwyddiannus yn y noson Gwobrau cymunedol.

Ym mis Hydref, cefais gyfarfod â chynrychiolwyr Comisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu (IPCC) a Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid Cymru, yn ogystal â chyfarfod Comisiynwyr Heddlu a Throseddu eraill yng nghyfarfodydd Cyd-bwyllgor Trosolwg y Gogledd Orllewin, Cyfarfod Cyffredinol Cymdeithas y Comisiynwyr Heddlu a Throseddu, a chyfarfod Cyllid ac Adnoddau y Grŵp Aur.

Cefais wahoddiad i draddodi anerchiad gerbron Sefydliad Cymru'r Gyfraith ynglŷn â'r newidiadau sydd wedi dod i ran y drefn blismona yng Nghymru a Lloegr, yn enwedig yng ngogledd Cymru, ynghyd â chodi rhai cwestiynau perthnasol am weddnewidiad posibl yn y dyfodol.

Ym mis Tachwedd, fe wnes i gyfarfod Alison Saunders, Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus, i drafod materion yn ymwneud â chyfiawnder troseddol yn gyffredinol ac yn benodol unedau gofal tystion, amserlenni achosion llys, cyfraddau euogfarnau ac ansawdd ac effeithioldeb. Cefais gyfarfod ag Is-Ganghellor Prifysgol Glyndŵr i drafod materion sy'n achos pryder iddo a bŵm yn annerch y Myfyrwyr Cyfiawnder Troseddol, yn ogystal â chynnal meddygfa gyhoeddus yn Wrecsam ar 5 Tachwedd. Fe wnes i hefyd gyfarfod cynrychiolwyr o Cymorth i Fenywod i drafod fy strategaeth gomisiynu ynghyd â chynrychiolwyr o'r cynghorau gwirfoddol.

Yn ogystal â'r uchod, rwyf hefyd wedi cael cyfarfodydd â sawl AS ac AC, ac wedi mynychu sawl cyfarfod gyda'n rhanddeiliaid a phartneriaid, megis Bwrdd Cymunedau Mwy Diogel Gogledd Cymru, Bwrdd Gwasanaethau Lleol Sir y Fflint, a'r Bwrdd Cyfiawnder Troseddol.

Ers cyfarfod diwethaf y panel, yn ogystal â chyfarfod cynrychiolwyr y gymuned, partneriaid ac aelodau'r cyhoedd, rwyf wedi ymgymryd â nifer o weithgareddau allweddol yn y cyfryngau. Mae'r rhain wedi cynnwys:

[Arian a atafaelwyd gan droseddwyr yn rhoi hwb i gynllun TCC y dref](#)ⁱⁱⁱ

[Y Comisiynydd Heddlu a Throseddu yn annog pobl i adrodd am Droseddau Casineb](#)^{iv}

[Pennaeth yr heddlu yn dweud y gall elusennau fod o gymorth i atal troseddu](#)^v

Erthyglau 'News North Wales': '[Balchder cyn-adict wrth ennill gwobr ymdrech](#)' a '[Gŵr busnes o Wrecsam yn mynd yn groes i'r disgwyl ac yn ennill gwobr](#)'

Erthygl 'News Wales': '[Gwobr am wneud Abermaw yn dref mwy diogel](#)'^{vi}

Yr Adolygiad o'r Cynllun Heddlu a Throseddu

Ar hyn o bryd, rwyf yn y broses o adolygu fy Nghynllun Heddlu a Throseddu. Fel y gŵyr y panel, rwyf wedi ymroi i adolygu'r cynllun heddlu a throseddu yn rheolaidd, ac i'r perwyl hwn rwyf wedi gwahodd aelodau o'r cyhoedd a phartneriaid i gyflwyno eu sylwadau unwaith yn rhagor am y cynllun heddlu a throseddu presennol a mynegi eu barn ar faterion yn ymwneud â throseddu a phlisma yn fwy cyffredinol.

Dechreuodd y cyfnod ymgynghori ar 10 Hydref, ac yn wreiddiol roeddwn yn bwriadu dod â'r cyfnod ymgynghori i ben ar 18 Rhagfyr. Fodd bynnag, er mwyn rhoi mwy o amser i'r partneriaid a'r cyhoedd ymateb rwyf wedi penderfynu ymestyn y cyfnod ymgynghori hyd 7 Ionawr.

Ar hyn o bryd y bwriad yw cyflwyno cynllun diwygiedig gerbron cyfarfod y panel ar 19 Ionawr.

Y Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throseddu

Gofynnodd y Panel am gael eu hysbysu ynglŷn â gwaith y dirprwy gomisiynydd. Mae'r dirprwy gomisiynydd yn gwbl ymroddedig ac yn effeithiol iawn wrth ymateb i fy rhaglen waith drom, y rhoddir manylion amdani isod:

Ers cyfarfod diwethaf y panel ar 15 Medi 2014, mae'r dirprwy gomisiynydd wedi parhau i fy nghynorthwyo â'm swyddogaethau statudol a gweinyddol niferus, gan gynnwys cadeirio cyfarfodydd o fewn Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throseddu (OPCC) a mynychu nifer o gyfarfodydd eraill.

Er enghraifft, bu'n bresennol mewn cyfarfodydd ymgynghorol â chynrychiolwyr yr heddlu, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a Chydlynedd Atal Caethwasiaeth Gogledd Cymru, ynghyd â chyfarfodydd Bwrdd Cynllunio Strategol yr heddlu, a bu'n craffu ar gyfarfod Grŵp Defnyddwyr Cofnodi Troseddau. Yn ystod y cyfarfod â Chydlynedd Atal Caethwasiaeth Gogledd Cymru ar 7 Tachwedd, rhoddwyd gwybodaeth ddiweddarar fanwl i'r dirprwy gomisiynydd ynglŷn â phedair elfen o'r gwaith atal caethwasiaeth, sef codi ymwybyddiaeth, llwybr y dioddefwyr, atal ac ymchwilio, ac ymgynghorwyd â'r Cydlynedd fel rhan o adolygiad y Cynllun Heddlu a Throseddu ar gyfer 2015/16.

Ers y tro diwethaf i ni gyfarfod, bu hefyd yn bresennol yng nghyfarfod Bwrdd Cynllunio Ardal Gogledd Cymru i drafod materion yn ymwneud â chamddenyddio sylweddau, Uwchgynhadledd TG yr Heddlu, cyfarfod Cymdeithas y Comisiynwyr Heddlu a Throseddu, Bwrdd Arwain Rhanbarthol Gogledd Cymru, Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Cymru, Grŵp Plismona Cymru, Bwrdd Gwasanaeth Lleol Gwynedd/Môn, a bu'n cyfarfod cynrychiolwyr Teledu Cylch Cyfyng yr Awdurdodau Lleol, a chynrychiolwyr y gymuned Asiaidd yn Wrecsam.

Ym mis Hydref, bu'n cyfarfod cynrychiolwyr yr Heddlu i drafod Cronfa'r Comisiynwyr ar gyfer 2015/16 a hefyd cyfarfu â Rheolwr Fflyd yr Heddlu i drafod dyluniad cerbydau i gario pobl dan gadwad, ynghyd â chadeirio cyfarfod y Strategaeth Integredig i Ddioddefwyr, sef grŵp sydd â chyfrifoldeb dros ddatblygu gwaith prosiect y dioddefwyr sy'n cefnogi fy nghyfrifoldeb statudol i ariannu gwasanaethau i ddioddefwyr yng ngogledd Cymru o fis Ebrill 2015.

Mae'r dirprwy gomisiynydd hefyd wedi cyfarfod y Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus, Jan Williams, Comisiynydd Comisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu yng Nghymru a'r Gorllewin, ac Is-Ganghellor Prifysgol Glyndŵr, Wrecsam.

Yn ystod cyfarfod Grŵp Defnyddwyr Cofnodi Troseddau Heddlu Gogledd Cymru ar 15 Hydref, nododd y dirprwy gomisiynydd y diweddariad a roddwyd ar yr argymhellion sydd wedi'u cynnwys yn adroddiad arolygu Arolygiaeth Cwnstabiliaeth Ei Mawrhydi ar integriti data troseddu yng ngogledd Cymru.

Comisiynu

Fel y gŵyr y panel, o dan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol, gallaf gomisiynu prosiectau neu wasanaethau priodol a fydd yn lleihau troseddau ac a fydd o gymorth i sicrhau bod gogledd Cymru yn parhau yn lle diogel. Byddaf yn rhoi adroddiad manwl i'r Panel am fy ngweithgareddau comisiynu yn 2015/16 fel rhan o'r rhaglen waith ar gyfer y dyfodol. Rwyf wedi penodi swyddog comisiynu sydd ar hyn o bryd yn adolygu'r gwasanaethau a fydd yn cael eu comisiynu trwy fy [fframwaith comisiynu](#)^{vii}.

Un maes gwaith arwyddocaol a ddatblygwyd gennyf yw'r gwaith paratoi ar gyfer y newid yn y broses o gomisiynu gwasanaethau i ddiodefwyr troseddau. Rwyf eisoes wedi hysbysu'r Panel am y gwaith a wnaethpwyd i adnabod angen yng ngogledd Cymru, ac yn dilyn hyn rydym wedi bod yn cynllunio strategaeth integredig i ddiodefwyr. Rwyf wedi sefydlu bwrdd prosiect i symud ymlaen â'r strategaeth hon, dan gadeiryddiaeth y Dirprwy Gomisiynydd, ac mae aelodau'r bwrdd wrthi ar hyn o bryd yn cwblhau'r ddau ddewis ar gyfer fy ystyriaeth a fydd yn golygu bod modd comisiynu gwasanaethau i ddiodefwyr yng ngogledd Cymru yn lleol i fodloni anghenion ein cymuned.

Cyllideb

Mae'r papurau ar gyfer y cyfarfod hwn yn cynnwys adroddiad sy'n amlinellu sefyllfa'r gyllideb ar ddiwedd mis Medi 2014. Ar hyn o bryd, rhagwelir tanwariant bychan (£360k), felly credaf fod y penderfyniad i godi Treth y Cyngor 2% y llynedd yn parhau'n briodol.

Gan edrych ymlaen i'r dyfodol, mae'r gwaith cynllunio ar gyfer arbedion cyllidebol yn 2015/16 a thu hwnt yn mynd rhagddo. Rwyf yn disgwyl y byddaf yn derbyn newyddion am ddyraniadau grant y llywodraeth ganolog ar 17 Rhagfyr. Yn ogystal â thoriad termau real o 5%, awgryma'r rhagolygon cynnar y bydd brigdoriadau sylweddol i ddarparu arian ychwanegol ar gyfer, er enghraifft, Comisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu a Chronfa Arloesedd yr Heddlu. Hyd nes y derbynnir y setliad, nid yw'n bosibl i mi ddweud wrth y panel beth yw fy mwriad ar gyfer y flwyddyn nesaf. Fodd bynnag, byddaf yn ymwybodol o fy holl gyfrifoldebau yn y cyswllt hwn: yr angen i baratoi cyllideb gytbwys; fy nghyfrifoldeb i drethdalwyr lleol i sicrhau bod unrhyw godiad yn rhesymol; a'r angen i sicrhau y gellir cyflenwi fy Nghynllun Plismona a Throseddau yn effeithiol.

Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddau a Phlisma

Cyflwynodd y Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddau a Phlisma ddau fesur newydd i geisio mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol; sef Camau Unioni Cymunedol a'r Sbardun Cymunedol. Yng nghyfarfod diwethaf y panel, dywedais fy mod yn cynnal ymarferiad ymgynghori i ddatblygu '*Camau Unioni Cymunedol*'.

Mae Camau Unioni Cymunedol yn rhoi cyfle i ddiodefwyr roi eu barn am y camau y dylid eu cymryd y tu allan i'r llysoedd wrth ymdrin â throseddau sydd wedi cyflawni troseddau lefel isel ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yn eu rhanbarth. Roedd y Ddeddf yn gosod cyfrifoldeb ar y Comisiynwyr Heddlu a Throseddau i ymgynghori â'r gymuned leol i benderfynu ar y camau gweithredu mwyaf priodol i'w cynnwys ar y rhestr o gamau unioni cymunedol. Rhwng 11 Awst ac 13 Hydref cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus ar fy ngwefan yn gofyn am sylwadau'r gymuned leol. Rhoddwyd cyhoeddusrwydd i'r arolwg yn y cyfryngau cymdeithasol a datganiadau i'r wasg.

Derbyniwyd cyfanswm o 215 ateb cyflawn i'r arolwg, a dywedodd 97% o'r rhieni a atebodd eu bod yn byw yng ngogledd Cymru. Pan ofynnwyd iddynt a oeddynt o'r farn fod cyfiawnder adferol yn ffordd gadarnhaol o ymdrin â throeddwy'r ymddygiad gwrthgymdeithasol a throeddau lefel isel, dywedodd 55% (93/170) eu bod yn cytuno.

- Roedd yr arolwg yn cynnig 10 dull adferol posibl, y mwyaf poblogaidd oedd:
  - lawndal – roedd 95% o blaid, a
  - Gwneud iawn i'r gymuned – roedd 94% o blaid.
- Y lleiaf poblogaidd oedd:
  - Cynhadledd cyfiawnder adferol ('shuttle') (y swyddogion yn siarad â'r dioddefwr a'r troseddwr ar wahân gan nad yw'r dioddefwr eisiau cyfarfod y troseddwr wyneb yn wyneb) – dim ond 42% o blaid
  - Ymddiheuriad ysgrifenedig - dim ond 60% o blaid.

Roedd y cwestiwn olaf yn rhoi cyfle i'r cyhoedd awgrymu dulliau eraill. Y mwyaf cyffredin oedd sicrhau bod y troseddwy'r yn gwneud gwasanaeth cymunedol.

Fel rhan o'r ddeddfwriaeth, roedd gofyn i mi hefyd gymeradwyo 'Sbardun Cymunedol' priodol ar y cyd â'r prif gwnstabl. Mae'r Sbardun Cymunedol yn galluogi dioddefwyr i ofyn i'w hachosion gael eu hadolygu os ydynt o'r farn bod y cyrff cyhoeddus perthnasol wedi cymryd camau annigonol neu heb weithredu. Gellir cyflwyno cais ar ôl cyrraedd y trothwy; y trothwy a gytunwyd ar gyfer y Sbardun Cymunedol yng ngogledd Cymru yw 3 digwyddiad mewn 6 mis. Caiff y cais am sbardun ei gyflwyno i'r corff cyhoeddus sydd wedi derbyn pob adroddiad am y digwyddiad neu'r mwyafrif ohonynt. I gael mwy o wybodaeth ewch i wefan Heddlu Gogledd Cymru.

Cyllideb Gyfranogol

Mewn partneriaeth gyda Heddlu Gogledd Cymru ac Ymddiriedolaeth Heddlu Gogledd Cymru a'r Gymuned, ac yn dilyn cynllun peilot llwyddiannus y flwyddyn ddiwethaf, rwyf wedi penderfynu ehangu'r fenter wych hon eleni. Mae cyfanswm o £42,000 ar gael yng nghronfa'r gyllideb ar gyfer cyrff sy'n cynorthwyo i fynd i'r afael â throeddau ar draws pob sir. Mae £3,000 yr un ar gyfer dau grŵp ym mhob sir ynghyd â £6,000 ar gyfer grŵp sy'n weithredol ar draws gogledd Cymru.

Cyflwynwyd nifer o geisiadau o ansawdd uchel, cyfarfu'r grwpiau sirol a dewiswyd nifer o ymgeiswyr ar gyfer y rhestr fer. Mae pleidlais gyhoeddus yn cael ei chynnal ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn trwy Heddlu Gogledd Cymru ac ar fy ngwefannau. I gael mwy o wybodaeth am yr ymgeiswyr sydd wedi'u dewis ar gyfer y bleidlais gyhoeddus, cliciwch ar y cysylltiad i'r [wefan](#)^{viii}

Comisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu

Efallai y bydd aelodau'r Panel yn gwybod fod Heddlu Gogledd Cymru wedi cyfeirio ei hunan i Gomisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu ar faterion yn ymwneud ag ymgyrch Spade. Bydd Comisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu yn ymchwilio i'r modd y gwnaeth tri heddlu ymdrin â gwybodaeth gan heddlu Canada a drosglwyddwyd i'r Asiantaeth Droseddau Genedlaethol ac yna i'r heddluoedd lleol. Ar y cam hwn yn yr ymchwiliad ni fyddai'n briodol i mi wneud sylw pellach.

Cynllun Ymweliadau Annibynnol â Dalfeydd

Dan statud, mae'n ofynnol i mi gael cynllun ar waith sy'n darparu ar gyfer monitro'n annibynnol y cyfleusterau caethiwo a'r driniaeth a dderbynnir gan bobl sy'n cael eu caethiwo gan yr heddlu.

Rwyf eisoes wedi tynnu sylw'r panel at fy [adolygiad blynyddol](#) o'r cynllun. Ers cyfarfod diwethaf y panel rwyf wedi penderfynu cyfyngu hyd penodiadau'r holl ymwelwyr â dalfeydd i dri chfnod o dair blynedd. Felly, byddaf yn recriwtio ymwelwyr annibynnol â dalfeydd yn rheolaidd yng ngogledd Cymru.

Rwyf wedi dod i'r penderfyniad hwn yn dilyn cyfnod o ymgynghori â'r ymwelwyr â dalfeydd, ac ar ôl ystyried sut i sicrhau lefel briodol o annibyniaeth i'r cynllun er mwyn tawelu meddwl y cyhoedd. Dylid nodi nad yw fy mhenderfyniad yn seiliedig ar faterion yn ymwneud â gwirfoddolwyr unigol, yn hytrach mae gwaith caled aelodau i'r cynllun ymwelwyr â dalfeydd wedi gwneud argraff arnaf a hoffwn achub ar y cyfle hwn i ddiolch unwaith eto i'r gwirfoddolwyr.

Gwrandawiadau Camymddwyn yr Heddlu

Mae hyder y cyhoedd yn yr heddlu yn dibynnu ar sicrhau bod ymddygiad swyddogion yr heddlu o'r lefel uchaf o ran safonau personol a phroffesiynol. Mae'n hanfodol felly y caiff unrhyw ymddygiad nad yw'n cyrraedd y safon uchel hwn ei drin yn ddifrifol. Yng nghyfarfod diwethaf y panel fe amlinellais fy mwriad i recriwtio aelodau annibynnol newydd i gymryd rhan mewn gwrandawiadau camymddwyn. Os caiff ymddygiad swyddog neu gŵyn ynghylch swyddog ei hystyried yn gyfystyr â chamymddwyn difrifol, caiff y mater ei ystyried gan wrandawriad camymddwyn yr heddlu. Fy nghyfrifoldeb i yw cadw rhestr o aelodau annibynnol y gellir galw arnynt i eistedd ar wrandawiadau camymddwyn yng ngogledd Cymru.

Gofynnir i aelodau annibynnol gynorthwyo'r gwrandawiadau camymddwyn i ddod i benderfyniad teg ar sail y dystiolaeth ynglŷn ag ymddygiad swyddog penodol ac i gytuno ar sancsiwn priodol. Ynghyd â'r aelodau eraill, bydd yr aelod annibynnol yn ystyried tystiolaeth gan dystion, yn clywed cyflwyniadau gan bartïon yn ystod y gwrandawriad ac yn gwneud penderfyniadau gwybodus wrth ystyried y canlyniadau. Rhaid iddynt fod â'r gallu i herio barn uwch swyddogion yr heddlu yn y gwrandawriad mewn modd adeiladol ond heb fod yn wrthwynebiadol.

Un o brif swyddogaethau'r aelodau annibynnol yw tawelu meddwl y gymuned y caiff materion yn ymwneud â chamymddwyn yr heddlu eu trin yn gywir a'u dyfarnu yn annibynnol. Er mwyn diogelu annibyniaeth y broses rwyf wedi recriwtio pum aelod newydd yn ddiweddar i eistedd ar wrandawiadau camymddwyn yr heddlu. Mae aelodau annibynnol yn gweithio ar sail rota ac mae'r penodiad am gyfnod o 5 mlynedd, mae rheolau'r Swyddfa Gartref yn datgan y gellir cynnig ail dymor o 5 mlynedd iddynt ond, yn y pen draw, fy mhenderfyniad i fydd cynnig yr ail dymor ai peidio.

Cyd-bwyllgor Archwilio

Sefydlodd y pris gwnstabl a finnau'r pwyllgor hwn yn unol â Chod Ymarfer Rheoli Ariannol y Gwasanaeth Heddlu. Mae'r cyfarfodydd yn rhai cyhoeddus ac mae'r papurau [ar gael arlein](#). Yn y cyfarfod ar 23 Medi 2014 fe wnaeth y pwyllgor ystyried y materion a ganlyn:

- Datganiad o gyfrifon terfynol y Prif Gwnstabl a'r Comisiynydd Heddlu a Throseddau,
- Adroddiad ar yr Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol Terfynol Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer Comisiynydd Heddlu a Throseddau Gogledd Cymru a Phrif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru
- Gwerth am arian
- Adroddiad cynnydd yr archwiliad mewnol
- Rheoli risg

Yn y cyfarfod ar 29 Tachwedd 2014 fe wnaeth y pwyllgor ystyried y materion a ganlyn:

- Adroddiad cynnydd yr archwiliad mewnol
- Rheoli risg
- Adolygiad hanner blwyddyn o waith y pwyllgor
- Llythyr Archwilio Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer 2013-14 a memorandwm yr archwiliad o'r cyfrifon terfynol 2013-14

Mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi rhoi eu barn fel archwilwyr ar 2013-14 ac maen nhw wedi cyhoeddi adroddiadau archwilio diamod ar ddatganiadau ariannol 2013-14.

Gohebiaeth

Ffigurau gohebiaeth 1 Gorffennaf 2014 – 1 Tachwedd 2014

<i>Math o Ohebiaeth</i>	<i>Nifer</i>
Adborth Penodol yn ymwneud â'r gwasanaeth plismona	37
Adborth Cyffredinol yn ymwneud â'r gwasanaeth plismona	23
Cwynion a gyfeiriwyd i'r Adran Safonau Proffesiynol	7
Materion staffio (gall hyn gynnwys trefniadau ar gyfer paneli camymddwyn, tribiwnlysoedd apeliadau'r heddlu, gohebiaeth gan gymdeithasau staff a materion perthnasol eraill)	9
Gohebiaeth gyffredinol	264

Adran Tri – Diweddariad ar y camau gweithredu a gytunwyd â'r Panel

Yn yr adran hon, rwyf yn ymdrin â chamau gweithredu sydd eisoes wedi'u cytuno â'r Panel.

Yng nghyfarfod diwethaf y panel gofynnodd yr Aelodau i mi gyflwyno papur mwy manwl ar weithio mewn partneriaeth a'r strategaethau sydd yn eu lle i fynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol a phlismona Cymunedol, a byddaf yn paratoi'r papur hwn yn dilyn yr adolygiad o'r cynllun plismona a throseddau ac yn ei gyflwyno i'r panel yn y flwyddyn newydd.

-
- ⁱ <http://www.northwales-pcc.gov.uk/en/News/News/2014/Community-Awards-Winners.aspx>
- <http://www.northwales-pcc.gov.uk/Document-Library/Working-in-Partnership/OPCC-Compact-Agreement-English.pdf>
- <http://www.northwales-pcc.gov.uk/en/News/News/2014/Money-seized-from-criminals-boosts-towns-CCTV-scheme.aspx>
- ^{iv} <http://www.northwales-pcc.gov.uk/en/News/News/2014/Police-and-Crime-Commissioner-urges-people-to-report-Hate-Crime.aspx>
- ^v <http://www.northwales-pcc.gov.uk/en/News/News/2014/Police-boss-says-charities-can-help-prevent-crime.aspx>
- ^{vi} <http://www.newswales.co.uk/index.cfm?section=Community&F=1&id=27999>
- ^{vii} <http://www.northwales-pcc.gov.uk/Document-Library/About-the-Commissioner/Commissioning-Framework.pdf>
- ^{viii} <http://www.north-wales.police.uk/news-and-appeals/vote-to-hit-villains-where-it-hurts-and-support-local-crime-busters.aspx>

EITEM RHAGLEN 5b

Adroddiad gan Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd

Teitl: Cymhariaeth o Gyllideb Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd

Cyfarfod: Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, 15 Rhagfyr 2014

Awdur: Kate Jackson, Prif Swyddog Cyllid

1. Cyflwyniad

1.1 Gofynnodd Panel yr Heddlu a Throsedd am wybodaeth ynghylch sut y mae'r gyllideb ar gyfer Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn cymharu â chyllideb cyn Awdurdod yr Heddlu ar gyfer gogledd Cymru, ac yn cymharu â chymheiriaid.

2. Argymhellion

2.1 Nodi'r adroddiad.

3. Cymharu â'r Awdurdod Heddlu

3.1 Cyllideb Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer 2014/15 yw £0.731 miliwn, sydd heb newid ers 2012/13 (y flwyddyn drosiannol) a'r gyllideb ar gyfer 2011/12 - blwyddyn lawn olaf yr Awdurdod Heddlu.

3.2 Tanwariwyd y gyllideb yn ystod y blynyddoedd diwethaf, yn bennaf oherwydd effaith swyddi gwag ac absenoldebau yn y swyddfa. Fodd bynnag, ar gyfer 2014/15, disgwylir y bydd y swm cyfan yn cael ei wario.

3.2.1 Mae crynodeb o'r cyllidebau a gwariant net ers 2010/11 yn cael eu dangos isod:

Blwyddyn	Cyllideb £'000	Gwariant Net £'000
2014/15	731	
2013/14	731	618
2012/13	731	503
2011/12	731	634
2010/11	819	724

3.3 Mae'r gyllideb ar gyfer 2014/15 yn cynnwys yr eitemau canlynol:

Cyllideb Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer 2014/15	£'000
Costau staffio a gweithwyr	562
Adeiladau	2
Lwfansau teithio, cynhaliaeth a phresenoldeb	49
Cyflenwadau a gwasanaethau	118
Cyfanswm	731

4. Cymharu ag eraill

- 4.1 Er mwyn sicrhau bod unrhyw gymhariaeth yn ddilys, mae'n bwysig cymryd y canlynol i ystyriaeth:
- A yw ffigur y gyllideb ar gyfer pob Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn ymdrin â'r un eitemau o incwm a gwariant?
  - A ydym yn cymharu Swyddfeydd sy'n (neu a ddylai fod yn) debyg?

- 4.2 Mae'r gyllideb a gyhoeddwyd o £0.731 miliwn ar gyfer Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn cynrychioli'r swm a reolir gan y swyddfa hon. Fodd bynnag, pan fydd yr HMIC yn ein cymharu ag eraill, mae'n defnyddio ffigurau a gyflwynwyd yn ffurflenni ystadegol CIPFA (Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth), oherwydd fe ddylai'r rhain gael eu cwblhau ar sail safonol. Ar gyfer gogledd Cymru, mae hyn yn cynnwys:

Cost y broses ddemocrataidd *	£0.152 miliwn
Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd	<u>£0.648 miliwn</u>
Cyfanswm	<u>£0.800 miliwn</u>

* Mae hyn yn cynnwys cyflogau a chostau cysylltiedig Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd a Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

Mae'r gwahaniaeth o £0.069 miliwn yn cynnwys yr addasiadau canlynol:

Y gyllideb a gyhoeddwyd	£0.731 miliwn
Ychwanegu cyfran o'r costau canolog a ddyrannwyd	£0.005
Ychwanegu archwilio allanol	£0.051
Ychwanegu rheoli trysorlys	£0.013
Cyfanswm yr addasiadau net	<u>£0.069 miliwn</u>
Cyllideb i'w gymharu ag eraill	<u>£0.800 miliwn</u>

At ddibenion cymharu â Swyddfeydd eraill Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd, mae'r ffigurau CIPFA wedi cael eu defnyddio.

- 4.3 Yr ail ofyniad yw cymharu Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ag eraill sy'n cael eu hystyried yn debyg. Felly, at ddibenion yr adroddiad hwn, dim ond y Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd (MSG) a Chymru sydd wedi cael eu hystyried.

4.4 Mae'r tabl isod yn dangos y cyllidebau net a nifer staff (cyfwerth ag amser llawn) Swyddfeydd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer y Grŵp Cymharu.

Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd		Cyllideb Net 2014/15 £'000	Staff (Cyfwerth ag amser llawn)
Dyfnaint a Chernyw	Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd	1,817	23.6
Gorllewin Mercia	Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd	1,633	14.0
Suffolk	Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd	1,030	10.8
Swydd Warwick	Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd	1,012	8.1
Gogledd Swydd Efrog	Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd	912	10.5
Gogledd Cymru		800	10.5
Wiltshire	Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd	699	11.7
De Cymru	Cymru	1,347	14.7
Dyfed-Powys	Cymru	1,032	15.9
Gwent	Cymru	841	11.8
Gogledd Cymru		800	10.5

5. Casgliad

5.1 Mae'r cymariaethau uchod yn dangos bod costau Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer Gogledd Cymru yn gymharol isel, yr ail isaf o fewn y Grŵp Mwyaf Tebyg o Heddluoedd. Mae hefyd yn nodedig, er mai Heddlu Gogledd Cymru yw'r ail heddlu mwyaf yng Nghymru, mae cost Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yr isaf yng Nghymru. Yng Nghymru a Lloegr (43 ardal heddlu) dim ond dwy o Swyddfeydd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd sydd â chyllidebau net is na gogledd Cymru.

6. Goblygiadau

Amrywiaeth	Dim goblygiadau o ran amrywiaeth unigol
Ariannol	Pwrpas yr adroddiad hwn yw cymharu'r gyllideb ar gyfer Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd gyda: <ul style="list-style-type: none"> • Chyllideb cyn Awdurdod yr Heddlu • Cyllidebau Swyddfeydd eraill Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol unigol.
Cyfreithiol	Dim goblygiadau cyfreithiol unigol
Risg	Dim goblygiadau risg unigol
Heddlu a Throsedd	Dim goblygiadau heddlu a throsedd unigol

Adroddiad gan Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd

Teitl:	Diweddariad ar Gyllideb 2014/15 (fel yr oedd ar 30 Medi 2014)
Cyfarfod:	Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, 15 Rhagfyr 2014
Awdur:	Kate Jackson, Prif Swyddog Cyllid

1. Cyflwyniad

1.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw diweddarau aelodau Panel yr Heddlu a Throsedd ar sefyllfa'r gyllideb blismona ar gyfer Gogledd Cymru ar 30 Medi 2014.

2. Argymhellion

2.1 Nodi'r adroddiad.

3. Cyllideb Refeniw 2014/15

3.1 Y gyllideb net ar gyfer 2014/15 yw £141.204 miliwn. Ar 30 Medi 2014, mae tanwariant wedi'i ragamcanu net o £0.360 miliwn (£0.385 miliwn ar 30 Mehefin 2014, fel yr adroddwyd i'r Panel Heddlu a Throsedd 2 Gorffennaf 2014).

3.2 Disgwylir gwariant i fod yn unol yn fras â'r gyllideb. Fodd bynnag, mae hyn yn cynnwys nifer o orwariannau a thanwariannau a ragwelir. Y rhai mwyaf arwyddocaol o blith y rhain yw:

3.2.1 Gweithwyr - gorwariant rhagamcanedig o £0.627 miliwn.

Dyma effaith net nifer o ffactorau, gyda'r mwyaf arwyddocaol yn cynnwys:

- Tâl Swyddogion Heddlu: Gorwariant wedi'i ragamcanu o £0.467 miliwn - mae hyn wedi'i gynllunio ac o ganlyniad i bolisi recriwtio'n gynnar i sicrhau y gellir llenwi swydd pob swyddog yr heddlu. Gellid ariannu'r gorwariant o'r Gronfa Swyddogion ar Brawf, yn unol â'r strategaeth recriwtio.
- Tâl Staff yr Heddlu: Gorwariant wedi'i ragamcanu o £0.208 miliwn – mae'r rhagamcaniad hwn wedi gostwng o £0.254 miliwn ers yr adroddiad diwethaf, yn ôl y disgwyl, oherwydd gostyngiad yn nifer y staff asiantaeth.
- Lwfansau: Tanwariant o £0.243 miliwn wedi'i ragamcanu – mae'r gyllideb yn ymgorffori elfennau ar gyfer rhentu, tai a grantiau digolledu sy'n daladwy i swyddogion presennol. Wrth i'r swyddogion hynny ymddeol, ni fydd y lwfansau hyn yn daladwy mwyach; mae'r tanwariant wedi cael ei gyfrifo yn seiliedig ar amcangyfrif o'r swyddogion sy'n ymddeol y flwyddyn ariannol hon.

3.2.2 Adeiladau - er bod tanwariant wedi'i ragamcanu o £0.298 miliwn ar hyn o bryd, mae eitemau atgyweirio amrywiol wedi cael eu nodi i wella cyflwr yr ystâd, ac i leihau'r ôl-groniad o waith atgyweirio. Felly, mae'n debygol y gorwarir costau adeiladau erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

3.2.3 Cyflenwadau a Gwasanaethau - rhagwelir tanwariant o £0.180 miliwn

- Tanwariant o £0.351 miliwn wedi'i ragweld ar waith fforensig - oherwydd gofynion un-tro ychwanegol, mae'r tanwariant a ragwelwyd wedi gostwng o £0.450 miliwn. Mae gwaith fforensig wedi ei nodi fel maes lle y gellid gwneud arbedion; os bydd y lefel hon o wariant yn cael ei chynnal yna byddai'r gyllideb yn cael ei lleihau yn 2015/16.

3.3 Incwm - rhagwelir incwm ychwanegol o £0.388 miliwn

Rhagwelir incwm ychwanegol am nifer o resymau, gan gynnwys:

- Nawdd am gydlynnydd lladrad metel
- Ad-daliad o'r Coleg Plismona
- Cyllid partneriaeth arall

3.4 Argyfyngau a chynilion - lle mae gwariant ac arbedion wedi'u nodi, mae'r symiau hyn wedi cael eu symud i'r llinellau cyllideb perthnasol. Mae amryw o drosglwyddiadau eraill wedi cael eu cynnal (er enghraifft, mae'r gyllideb ar gyfer y Gynghrair Drylliau Tanio wedi cael ei hailddatgan i ddangos yr incwm o secondiadau a chost fel cyfraniad at y Gynghrair).

3.5 Rhoddir crynodeb o'r cyllidebau refeniw a'r rhagamcanion isod:

	Cyllideb Wreiddiol	Cyllideb Ddiwygiedig (fel yr oedd ar 30 Medi 2014)	Gwirioneddol (fel yr oedd ar 30 Medi 2014)	Rhagamcaniad at 31 Mawrth 2015	Rhagamcan o'r Amrywiant
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gweithwyr	121,098	121,364	60,737	121,991	627
Adeiladau	8,187	8,437	4,039	8,139	(298)
Cludiant	5,157	5,299	2,432	5,178	(121)
Cyflenwadau a gwasanaethau	16,681	20,581	8,660	20,401	(180)
Taliadau Dyledion a Chyfraniad at Gyfalaf	1,904	2,004	-	2,004	-
Wrth gefn ac arbedion	989	439	-	439	-
Cronfa diogelwch cymunedol	1,166	1,166	13	1,166	-
Gwariant Gros	155,182	159,290	75,881	159,318	28
Incwm	(14,247)	(18,355)	(6,986)	(18,743)	(388)
Cronfa Wrth Gefn PFI	373	373	-	373	-
Cronfa Wrth Gefn					

Ymwybyddiaeth Cyflymder	(104)	(104)	-	(104)	-
Gwariant Net	141,204	141,204	68,895	140,844	(360)

3.6 Yn ogystal â'r uchod, rydym wedi derbyn arian gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder ar gyfer comisiynu gwasanaethau dioddefwyr a chyfiawnder adferol. Mae manylion y grantiau yn cael eu dangos isod:

	Swm y Grant	Gwirioneddol (fel yr oedd ar 31 Hydref 2014)	Rhagamcaniad at 31 Mawrth 2015	Rhagamcan o'r Amrywiant
Costau sefydlu	£253,873	£41,972	£253,873	£-
Gwasanaethau dioddefwyr	£238,616	£-	£238,616	£-
Cronfa y cystadlwyd amdani	£258,451	£16,540	£171,199	(£87,252)

4. Cyllidebau Cyfalaf 2014/15

4.1 Y gyllideb gyfalaf ar gyfer y flwyddyn ariannol hon (fesul Cynllun Ariannol Tymor Canolig) yw £13.9 miliwn, a gynyddodd i £15.3 miliwn pan gynhwyswyd eitemau o wariant cyfalaf a ddygwyd ymlaen o 2013/14. Mae tua hanner o hyn yn ymwneud â 3 phrosiect: Wrecsam (£4.4 miliwn), Llandudno (£2.75 miliwn) a Phwllheli (£0.85 miliwn). Cytunwyd ar yr achosion busnes cychwynnol ar gyfer pob un o'r prosiectau hyn; fodd bynnag, mae'n debygol na fydd gwaith adeiladu yn dechrau tan 2015/16. Felly, mae pob cyllideb cyfalaf wedi cael eu hadolygu a'u hail-broffilio i ddod â nhw yn unol â disgwyliadau cyfredol.

4.2 Mae crynodeb o'r cyllidebau cyfalaf yn cael eu dangos isod:

	Cyllideb Wreiddi ol 2014/15 £'000	Cyllideb Ddiwygied ig 2014/15 £'000	Gwariant Gwirionedd ol at 30 Medi 2014 £'000	Cyllideb Wreiddi ol 2015/16 £'000	Cyllideb Ddiwygied ig 2015/16 £'000	Cyllideb Wreiddi ol 2016/17 £'000	Cyllideb Ddiwygied ig 2016/17 £'000
Rhaglen Ystadau	9,289	3,517	497	5,550	11,693	5,767	6,510
Cerbydau ac offer	1,500	2,202	423	1,500	1,500	1,500	1,500
TG a Chyfathre bu	3,139	1,394	296	2,100	4,545	1,220	300
Cyfanswm	13,928	7,113	1,216	9,150	17,738	8,487	8,310

5. Goblygiadau

Amrywiaeth	Dim goblygiadau o ran amrywiaeth unigol
Atebolrwydd	<p>Pwrpas yr adroddiad yw hysbysu Panel yr Heddlu a Throsedd o sefyllfa monitro refeniw a chyfalaf ar ddiwedd mis Medi 2014.</p> <p>Mae adnoddau cyllid digonol yn hanfodol i gyflawni cynllun yr heddlu a throsedd ac i ddiwallu ein gofynion cyfreithiol.</p>
Cyfreithiol	Dim goblygiadau cyfreithiol unigol
Risg	Dim goblygiadau risg unigol
Heddlu a Throsedd	Dim goblygiadau heddlu a throsedd unigol

ADRODDIAD I:	Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru
DYDDIAD:	15 Rhagfyr 2014
SWYDDOG CYSWLLT:	Ken Finch, Cyfarwyddwr Strategol (Democrataidd a'r Amgylchedd) - Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
TESTUN:	Adolygiad o Aelodaeth y Panel Heddlu a Throsedd

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Adolygu dadansoddiad aelodaeth Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ar gyfer 2014, gan ystyried newidiadau yn aelodaeth wleidyddol Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Mae'r Panel Heddlu a Throsedd yn cynnwys deg Aelod Etholedig a dau Aelod Annibynnol. Bydd Aelodau Etholedig y Panel, cyn belled ag sy'n ymarferol, yn adlewyrchu cydbwysedd gwleidyddol a demograffig cymunedol Gogledd Cymru.
- 2.2 Adolygodd yr Awdurdod Cynnal aelodaeth y Panel Heddlu a Throsedd ym mis Mehefin 2013, yn unol â darpariaethau *Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 a Rheoliadau Paneli'r Heddlu a Throsedd (Enwebiadau, Penodiadau, Hysbysiadau) 2012*. Mae hefyd angen i'r Awdurdod Cynnal ystyried recriwtio'n barhaus i sicrhau cydbwysedd gwleidyddol y Panel Heddlu a Throsedd.
- 2.3 Oherwydd ymddiswyddiad 10 aelod etholedig o'r Grŵp Llafur ar Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, mae'r Awdurdod Cynnal wedi adolygu'r aelodaeth, sy'n ystyried gweithredu methodoleg d'Hondt (y mae pob Awdurdod Lleol wedi cytuno ei mabwysiadu).
- 2.4 Er bod nifer yr Aelodau i gael eu penodi ar gyfer pob Cyngor yn aros yr un fath, sef 2 yr un i Gonwy, Sir y Fflint, Gwynedd a Wrecsam ac 1 yr un ar gyfer Sir Ddinbych ac Ynys Môn, mae'r dadansoddiad wedi golygu fod seddi dau o'r grwpiau gwleidyddol wedi newid o ganlyniad..

2.5 Mae'r adolygiadau'n awgrymu y dylid dyrannu'r seddi fel a ganlyn:

Annibynnol - 4 (3 o'r blaen)
Llafur - 2 (3 o'r blaen)
Plaid Cymru - 2 (dim newid)
Ceidwadwyr - 1 (dim newid)
Democratiaid Rhyddfrydol - 1 (dim newid)

2.6 O ran yr ymarferiad dyrannu, mae'r canlyniad yn awgrymu bod y grŵp / grwpiau ar gyfer Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Gwynedd ac Ynys Môn yn aros fel y maent ar hyn o bryd, ond y byddai Wrecsam yn newid yr Aelodau a enwebwyd ganddynt o 1 Llafur ac 1 Annibynnol i 2 Annibynnol.

3. ARGYMHELLION /OPSIYNAU

3.1 Bod Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn adolygu aelodaeth y Panel yn ôl y gofyn ac yn ystyried sut mae'r aelodaeth yn cydymffurfio â'r gofyniad i gynrychioli pob rhan o ardal yr heddlu ac yn cynrychioli cyfansoddiad gwleidyddol yr Awdurdodau Lleol perthnasol pan gymerir hwy gyda'i gilydd.

3.2 Bod y canlyniad a awgrymir ym Mharagraff 2.6 yn cael ei gymeradwyo ac ar ôl eu penodi, bod aelodaeth Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn cael ei chyflwyno i'r Swyddfa Gartref i gael ei chymeradwyo.

4. GWYBODAETH GEFNDIR

4.1 Mae'r Panel Heddlu a Throsedd yn cynnwys deg Aelod Etholedig a dau Aelod Annibynnol. Bydd Aelodau Etholedig y Panel, cyn belled ag sy'n ymarferol, yn adlewyrchu cydbwysedd gwleidyddol a demograffig cymunedol Gogledd Cymru.

4.2 Mae tabl sy'n defnyddio methodoleg d'hondt yn cadarnhau dyraniad nifer y seddau ar y Panel ar gyfer pob Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru yn ôl poblogaeth. Y ffigurau poblogaeth yw'r rhai a ddefnyddir gan Lywodraeth Cymru wrth bennu Setliad Grant Cynnal Refeniw'r flwyddyn berthnasol.

4.3 Mae'r tabl sy'n defnyddio methodoleg d'hondt hefyd yn cadarnhau'r seddau ar gyfer pob grŵp gwleidyddol ar draws gogledd Cymru at ei gilydd ac mae'n dangos cyfrannau pob grŵp gwleidyddol yn ôl Awdurdodau Lleol unigol.

- 4.4 O ran y broses ddyrannu, defnyddiwyd egwyddor y gyfran uchaf sydd gan grŵp gwleidyddol o nifer llawn yr aelodau ar gyfer y grŵp hwnnw ar draws pob un o'r 6 Awdurdod Lleol fel y prif faen prawf ar gyfer dyrannu aelodau.

Mae hyn yn awgrymu canlyniad:

- Dylai 2 aelod Plaid Cymru ddod o Wynedd (50.72%) o holl aelodau PC ar draws gogledd Cymru
  - Dylai 1 aelod Ceidwadol ddod o Gonwy (38.24%)
  - Dylai 2 aelod Llafur ddod o 1 Sir y Fflint (39.24%) ac 1 Sir Ddinbych (22.78%)
  - Dylai'r 4 aelod annibynnol ddod o 2 Wrecsam (23.33%), 1 Conwy (15.83%) ac 1 Ynys Môn (12.50%)
  - Dylai 1 aelod y Democratiaid Rhyddfrydol ddod o Sir y Fflint (38.89%)
- 4.5 O ran yr ymarferiad dyrannu, mae'r canlyniad yn awgrymu bod y grŵp / grwpiau ar gyfer Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Gwynedd ac Ynys Môn yn aros fel y maent ar hyn o bryd, ond y byddai Wrecsam yn newid yr Aelodau a enwebwyd ganddynt o 1 Llafur ac 1 Annibynnol i 2 Annibynnol.

5. YMGYNGHORI

- 5.1 Fel yr aelod Llafur presennol y Pwyllgor Heddlu a Throsedd, rhoddwyd gwybod i'r Cynghorydd Colin Powell (CBS Wrecsam) am y sefyllfa a ddisgrifir yn yr adroddiad hwn.

6. GOBLYGIADAU O RAN ADNODDAU

- 6.1 Dim

7. RISG

- 7.1 I gydymffurfio a'r darpariaethau yn *Neddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011* a *Rheoliadau Paneli'r Heddlu a Throsedd (Enwebiadau, Penodiadau, Hysbysiadau) 2012*, mae angen cynnal adolygiad o'r aelodaeth. Os na chaiff hyn ei wneud, gallai olygu bod yr Awdurdod Cynnal yn agored i'r posibilrwydd o gael ei herio o ran cyfansoddiad y Panel Heddlu a Throsedd ac unrhyw benderfyniad/ cam gweithredu yn y dyfodol.

8. CYHOEDDI

- 8.1 Caiff aelodaeth y Panel ei gyhoeddi ar wefan Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, yn dilyn cymeradwyaeth gan y Swyddfa Gartref.

9. RHESWM DROS YR ARGYMHELLION

- 9.1 Cydymffurfio a'r darpariaethau yn *Neddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 a Rheoliadau Paneli'r Heddlu a Throsedd (Enwebiadau, Penodiadau, Hysbysiadau) 2012.*

EITEM RHAGLEN 6b

ADRODDIAD I'R:	Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru
DYDDIAD:	15 Rhagfyr 2014
SWYDDOG CYSWLLT:	Ken Finch, Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth, Rheoleiddio a Chefnogaeth) - Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
TESTUN:	Ymateb i ymchwiliad gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus - Plismona Lleol - atebolrwydd, arweinyddiaeth a moeseg

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 I Banel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ystyried ymateb i ymchwiliad gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus ar Blismona Lleol - atebolrwydd, arweinyddiaeth a moeseg.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Yn dilyn yr adolygiadau a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Cartref yn 2014, a oedd yn canolbwyntio ar y systemau sy'n dal swyddogion yr heddlu i gyfrif, mae'r Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus wedi penderfynu cynnal adolygiad o'r modd y mae safonau moesegol yn cael sylw ym maes atebolrwydd yr heddlu.
- 2.2 Bydd yr ymchwiliad yn eistedd ochr yn ochr â gwaith a wnaed eisoes gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol ac yn cael ei gynnal ochr yn ochr ag adolygiad o arweinyddiaeth yr heddlu gan y Coleg o Blismona, adolygiad o system ddisgyblu'r heddlu gan yr Uwchfrigadydd Clive Chapman, adolygiad o gwynion yr heddlu, ymgynghoriad ar rannu pryderon ac adolygiad o'r gallu gwrthlygredd yn yr holl heddluoedd gan Arolygiaeth Cwnstabiliaeth Ei Mawrhydi.
- 2.3 Dyddiad cau yr ymchwiliad yw 30 Tachwedd 2014; gan fod yr adroddiad hwn yn ddogfen gyhoeddus, mae copi drafft o'r ymateb wedi cael ei

gyflwyno i'r Pwyllgor, a bydd unrhyw newidiadau a wnaed gan Banel yr Heddlu a Throsedd yn cael eu hanfon ymlaen at y Pwyllgor ar ôl hynny. Mae'r Pwyllgor wedi cael gwybod am y dull gweithredu arfaethedig hwn.

- 2.4 Mae llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus yn amgaeedig yn Atodiad 1; mae'r papur Materion a Chwestiynau yn amgaeedig yn Atodiad 2; ac mae'r ymateb arfaethedig yn amgaeedig yn Atodiad 3.

3. ARGYMHELLIAD (ARGYMHELLION) /OPSIYNAU

- 3.1 Bod Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn cefnogi'r ymateb i'r ymchwiliad gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus ar Blismona Lleol - atebolrwydd, arweinyddiaeth a moeseg.

4. GWYBODAETH GEFNDIR

- 4.1 Mae'r Pwyllgor Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus, sy'n cynghori'r Prif Weinidog ar safonau moesegol ar draws bywyd cyhoeddus yn y DU, yn gyfrifol am fonitro ac adrodd ar faterion sy'n ymwneud â safonau ymddygiad yr holl ddeiliaid swyddogion cyhoeddus, gan gynnwys aelodau o wasanaeth yr heddlu, Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd ac aelodau o Baneli yr Heddlu a Throsedd.
- 4.2 Yn dilyn yr adolygiadau a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Cartref yn 2014, a oedd yn canolbwyntio ar y systemau sy'n dal swyddogion yr heddlu i gyfrif, mae'r Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus wedi penderfynu cynnal adolygiad o'r modd y mae safonau moesegol yn cael sylw ym maes atebolrwydd yr heddlu.
- 4.3 Yn benodol, bydd y Pwyllgor yn edrych ar ba strwythurau sydd yn eu lle i sicrhau safonau moesegol wrth gynnal a gweithredu Paneli yr Heddlu a Throsedd, Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd, a Phrif Gwnstabiailid. Bydd y Pwyllgor wedyn yn ystyried pa mor effeithiol yw'r strwythurau hynny, yn nodi'r hyn sy'n gweithio'n dda a lle mae diffygion, yr hyn y byddent yn disgwyl ei weld, mewn unrhyw fodel ar gyfer atebolrwydd yr heddlu.

5. YMGYNGHORI

- 5.1 Ymgynghorwyd â phob aelod o Banel yr Heddlu a Throsedd.

6. GOBLYGIADAU O RAN ADNODDAU

- 6.1 Dim

7. RISG

- 7.1. Drwy ymateb i'r ymchwiliad, bydd y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus yn ymwybodol o farn Panel yr Heddlu a Throsedd.

8. CYHOEDDIAD

- 8.1 Mae copi o'r ymateb yn cael ei gyhoeddi ar wefan Panel yr Heddlu a Throsedd.

9. RHESWM/RHESYMAU DROS YR ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION

- 9.1 Rhoi'r cyfle i Banel yr Heddlu a Throsedd roi sylw ar yr ymchwiliad gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus ar Blismona Lleol - atebolrwydd, arweinyddiaeth a moeseg.

YMATEB PANEL YR HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU I'R YMCHWILIAD GAN Y PWYLLGOR AR SAFONAU MEWN BYWYD CYHOEDDUS

- PLISMONA LLEOL - ATEBOLRWYDD, ARWEINYDDIAETH A MOESEG – PAPUR MATERION A CHWESTIYNAU

i) A oes unrhyw fylchau yn y dulliau presennol ar gyfer dwyn Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd i gyfrif?

- Nid oes unrhyw safonau gwirioneddol o ran sut y dylai Paneli yr Heddlu a Throsedd berfformio eu rôl ac mae angen canllawiau mwy cynhwysfawr ar rôl a chylch gwaith y Panel yr Heddlu a Throsedd a sut mae'n ymwneud â Chomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd.
- Gall Paneli yr Heddlu a Throsedd ei chael yn anodd gwahanu materion gweithredol a strategol, sy'n arwain at ddryswch ac anghytundeb ynghylch cylch gwaith y Panel. Gellir cael anawsterau hefyd wrth gydbwyso'r rôl atebolrwydd a gweithredu fel dull cefnogi ar gyfer Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd.

ii) Beth all Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd eu hunain ei wneud er mwyn gwella eu hatebolrwydd i'r cyhoedd rhwng etholiadau? Pa mor dda mae'r dulliau hyn yn gweithio yn ymarferol?

Gweithio gyda'r cyhoedd, grwpiau cymunedol, partneriaethau, yr Heddlu a Phaneli yr Heddlu a Throsedd i rannu gwybodaeth a chyflawni nodau i drechu troseddau.

iii) Sut mae Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn sicrhau tryloywder wrth wneud eu penderfyniadau

Mae Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn darparu diweddariadau manwl ym mhob cyfarfod o Banel yr Heddlu a Throsedd, yn enwedig mewn perthynas â'r cynnydd o ran yr amcanion yn ei Gynllun Heddlu a Throsedd a gwybodaeth ariannol.

Er bod Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn cyhoeddi rhestr o benderfyniadau allweddol ar ei wefan, byddai mwy o rybudd am benderfyniadau yn caniatáu i Banel yr Heddlu a Throsedd graffu ar y materion cyn gwneud penderfyniad.

iv) Pa wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd i'w galluogi i graffu ar berfformiad eu heddlu lleol a dal Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd i gyfrif? I ba raddau y mae'n hawdd ei chyrraedd, yn ddealladwy ac yn ddibynadwy?

Mae gan Banel yr Heddlu a Throsedd wefan, sy'n cynnwys rhaglenni, adroddiad a chofnodion pob cyfarfod o Banel yr Heddlu a Throsedd. Mae rhaglenni ar gael i'r cyhoedd eu gweld wythnos cyn pob cyfarfod.

Mae pob cyfarfod yn agored i'r cyhoedd, oni bai fod rheswm i eithrio'r wasg a'r cyhoedd, o ganlyniad i ddatgelu gwybodaeth gyfrinachol.

Mae Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn darparu manylion ynghylch gwybodaeth statudol benodol ar ei wefan. Mae'r wybodaeth hon yn cynnwys sut y gwneir penderfyniadau, gwybodaeth am berfformiad, craffu, manylion am gyfarfodydd cyhoeddus / cymorthfeydd (gan gynnwys rhaglenni a chofnodion), gwybodaeth ariannol a pholisi a gweithdrefnau sy'n rheoli gweithrediad Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

v) Beth sydd wedi gweithio orau i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd wrth ymgysylltu â'r cyhoedd a chymunedau lleol?

I Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd roi sylwadau arnynt.

vi) Pa mor dda mae Paneli yr Heddlu a Throsedd yn gallu dwyn Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd i gyfrif rhwng etholiadau?

- a) A oes angen unrhyw eglurhad pellach ynglŷn â rôl Panel yr Heddlu a Throsedd?

Fel y nodwyd yn i) uchod, nid oes unrhyw safonau gwirioneddol o ran sut y dylai Paneli yr Heddlu a Throsedd berfformio eu rôl ac mae angen canllawiau mwy cynhwysfawr ar rôl a chylch gwaith Panel yr Heddlu a Throsedd a sut mae'n ymwneud â Chomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd.

- b) Pa mor dda yw'r trefniadau aelodaeth gytbwys cyfredol ar hyn o bryd, gan sicrhau cefnogaeth a chraffu ar Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn effeithiol?

Mae Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn adolygu ei aelodaeth yn rheolaidd er mwyn sicrhau aelodaeth 'gytbwys'; fodd bynnag, oherwydd newidiadau yng nghyfansoddiad gwleidyddol y Cynghorau ac ymddiswyddiadau Aelodau'r Panel, bu nifer o newidiadau i aelodaeth y Panel yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf. Mae pob penodiad i'r Panel yn gofyn am gymeradwyaeth y Swyddfa Gartref ac mae'r broses hon yn dod yn fwyfwy hirwyntog, ac yn ddiweddar, cymerodd hyd at chwe mis i gymeradwyo Aelod o'r Panel.

Er mwyn craffu a chefnogi'n effeithiol, mae angen i'r broses hon fod yn fwy effeithiol.

Er y codwyd pryderon yn genedlaethol ynghylch sut y gall proffil gwleidyddol Paneli yr Heddlu a Throsedd effeithio ar y broses graffu, (dylai Paneli yr Heddlu a Throsedd fod yn gymesur â phroffil gwleidyddol ardal yr Heddlu), nid yw hyn wedi bod yn broblem hyd yma yng Ngogledd Cymru.

- c) A yw'r trothwyon aelodaeth bresennol sy'n gofyn am fwyafrif o ddwy ran o dair i roi fetó ar lefel praesept Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd a phenodiad Prif Gwnstabl yn ymarferol?

Hyd yma, nid yw'r trothwyon sy'n gofyn am fwyafrif o ddwy ran o dair wedi achosi unrhyw broblemau i Banel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

- d) A ddylai Paneli yr Heddlu a Throsedd gael y pŵer i roi fetó ar benodiadau Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd o uwch staff, lle maent yn credu nad oedd y meini prawf ar gyfer addaswydd yn briodol neu wedi'u bodloni?

Er budd tryloywder a budd y cyhoedd, dylai Paneli yr Heddlu a Throsedd gael y pŵer i roi fetó ar benodiadau o'r fath.

- e) Sut dylai Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd gael eu dwyn i gyfrif am eu safonau ymddygiad personol? Pa rôl ddylai Paneli yr Heddlu a Throsedd gael yn hyn?

Disgwylir i Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd gynnal y safonau uchaf o ymddygiad mewn perthynas â gonestrwydd, didwylledd, uniondeb ac atebolrwydd ac er bod gan Banel yr Heddlu a Throsedd gyfrifoldeb statudol o ran trin a phenderfynu ar gwynion penodol a wnaed yn erbyn Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd, gellir cael rhai heriau, yn arbennig o gwmpas y gofyniad i ddatrys cwynion nad ydynt yn droseddol yn erbyn Panel yr Heddlu a Throsedd, sy'n golygu treulio amser anghyfartal ar y mater.

Mae angen canllawiau cliriach ar yr hyn sy'n gwneud cwyn gyffredinol, mater ymddygiad a chwyn ddifrifol.

- vii) **A yw'r ffiniau rhwng rolau a chyfrifoldebau lleol Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn cael eu cyfleu a'u deall yn ddigonol gan gymunedau lleol? A oes tystiolaeth bod arnynt angen unrhyw eglurhad neu arweiniad pellach?**

I Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd roi sylwadau arnynt.

- viii) **Yn ôl y Cod Rheoli Ariannol, dylai Pwyllgorau Archwilio 'gynggori Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn unol ag egwyddorion llywodraethu da ac i fabwysiadu trefniadau rheoli risg.' Pa mor dda y mae hyn yn gweithio'n ymarferol? A oes unrhyw enghreifftiau o wrthdaro buddiannau sy'n codi yn sgil Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstablaid gyda phwyllgor archwilio ar y cyd a / neu brif swyddog ariannol ar y cyd, mewn rhai achosion?**

I Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd roi sylwadau arnynt.

- ix) **Beth ydych chi'n ei weld yw cyfrifoldebau allweddol Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd fel arweinwyr moesegol? Allwch chi roi enghreifftiau o Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn rheoli'r cyfrifoldebau hynny yn dda, neu os nad ydynt yn gwneud hyn, yn gallu awgrymu yr hyn y gellir ei wella?**

Un o'r cyfrifoldebau allweddol yw gwneud yr heddlu yn fwy tryloyw ac ymgysylltu'n rheolaidd â'r cyhoedd a chymunedau. Yn ogystal, mae angen i Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd sicrhau tryloywder wrth iddo wneud penderfyniadau.

- x) **Pa gamau mae Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn eu cymryd i sicrhau eu bod nhw a'r heddlu maent yn ei ddal i gyfrif yn cynnal y safonau moesegol uchaf ac yn ymgorffori Cod Plismona ar Foeseg. Yn benodol, sut mae Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstablaid fel arweinwyr yn hyrwyddo a chynnal gwerthoedd craidd plismona yn wyneb yr holl bwysau eraill ar yr heddlu? Sut y caiff unrhyw rwystrau eu goresgyn?**

I Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd roi sylwadau arnynt.

- xi) **A oes digon o dryloywder o wybodaeth briodoldeb gan Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd, er enghraifft, gwybodaeth wedi'i chyhoeddi am dreuliau, cofrestr cysylltiadau, rhoddion a lletygarwch a chyfarfodydd allanol?**

Mae Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn darparu manylion ar wybodaeth briodoldeb ar ei wefan fel sy'n ofynnol gan ddeddfwriaeth.

- xii) **Pa fesurau sydd wedi bod yn ddefnyddiol wrth gefnogi Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd i nodi a datrys gwrthdaro buddiannau wrth gyflawni eu dyletswyddau? A oes digon o brotocolau a chanllawiau cadarn ar waith yn lleol i reoli'r rhain mewn modd tryloyw?**

I Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd roi sylwadau arnynt.

Room GC.05
1 Horse Guards Road
London
SW1A 2HQ

Tel: 020 7271 2948/0853

Email: public@standards.gsi.gov.uk
Web: www.public-standards.gov.uk

Committee on Standards in Public Life

North Wales Police and
Crime Panel
Democratic Services
Conwy County Borough
Council
Bodlondeb
Conwy
LL32 8DU

10 October 2014

Dear members of the North Wales Police and Crime Panel,

Local Policing – accountability, leadership and ethics

I am writing to advise you that the Committee has commenced an inquiry on the public accountability structures of the police.

Various reviews announced by the Home Secretary in July 2014 focus on the systems that hold police officers to account; we intend to complement this work by looking at accountability in police governance from a standards point of view. The current system as a whole, and individual elements of it, have been the subject of criticism. Much of this relates to standards issues, yet the relationship between standards and governance structures has been relatively underexplored. We intend to look at the structures in place for ensuring ethical standards in the conduct and performance of Police and Crime Panels, Police and Crime Commissioners, and Chief Constables. We will then go on to consider how effective those structures are, what works well and, if there are shortcomings, identify what we would expect to see – in any model for police accountability. We will be seeking the necessary assurance that ethical standards in public life are, and are capable of being, upheld.

The Committee would like to receive your responses to some or all of the attached questions. Please send your response no later than **12 noon on 30 November**. Details on how to submit a response can be found in the attached issues and questions paper.

Regards,

Paul Bew
Chair

Enc: Issues and Questions paper

Selflessness | Integrity | Objectivity | Accountability | Openness | Honesty | Leadership

Local Policing – accountability, leadership and ethics

Issues and Questions paper

The Police Reform and Social Responsibility Act 2011 enabled the election of the first Police and Crime Commissioners (PCCs) in November 2012. Elected PCCs would, in the words of the then Police Minister Nick Herbert, ‘swap the bureaucratic control of the police for democratic accountability’ which would ‘benefit police and public alike.’ Section 14 of the Policing Protocol 2011 makes clear:

The public accountability for the delivery and performance of the police service is placed into the hands of the PCC on behalf of their electorate. The PCC draws on their mandate to set and shape the strategic objectives of their force area in consultation with the Chief Constable. They are accountable to the electorate; the Chief Constable is accountable to their PCC. The [Police and Crime] Panel within each force area is empowered to maintain a regular check and balance on the performance of the PCC in that context.

The Policing Protocol also makes clear at section 10 that ‘All parties will abide by the seven principles set out in Standards in Public Life: First Report of the Committee on Standards in Public Life (a) (known as the “Nolan Principles”).’ The Seven Principles of Public Life are Selflessness, Integrity, Objectivity, Accountability, Openness, Honesty and Leadership.

In January 2014 the National Audit Office published a review of the police accountability landscape, examining ‘whether the Department’s chosen framework is sufficient for providing assurance for value for money in the police service and operating as intended.’ Naturally, given the remit of the NAO, the focus of their report was on assurance for value for money. It was not within their scope to consider the extent to which the accountability framework for policing was sufficient for providing assurance that the Seven Principles of Public Life were being observed.

The Committee on Standards in Public Life, which advises the Prime Minister on ethical standards across public life in the UK, is responsible for monitoring and reporting on issues relating to the standards of conduct of all public office holders. The category of public office holder includes members of the police service, Police and Crime Commissioners and members of

Police and Crime Panels. It is clearly within our remit to consider the accountability framework for policing in the context of ethical standards.

In our report *Standards Matters*, published in January 2013, just months after the first PCC elections, we noted the risks arising from new ways of delivering public services, including policing. We stated then that 'It is essential to take care in all these cases [where new models are introduced] to design governance structures which actively promote the right ethical behaviour' and that 'We intend to monitor the extent to which PCCs are genuinely open and accountable and how successfully any ethical risks (such as conflicts of interest) arising from their role are addressed.'

We have decided that the time is right to undertake a review of how ethical standards are being addressed in the police accountability landscape. There are three reasons for doing this now. Firstly, as with any new system, it is sensible to review its operation to test how well it is living up to its original rationale and at this point we have the benefit of nearly two years of evidence on which to base any judgements. Secondly, the new system as a whole, and individual elements of it, have been the subject of criticism, much of it arising from standards issues, yet the relationship between standards and governance structures has been relatively underexplored; more needs to be done to consider how governance structures can promote ethical behaviour and limit ethical risks. And finally, in the light of recent scandals and criticisms, all political parties have indicated that they are likely to make further changes to the police accountability framework. We believe any changes should be informed by the widest possible range of evidence – evidence on efficiency, on effectiveness, on value for money, on democratic accountability and on public confidence in standards in public life.

This inquiry by the Committee on Standards in Public Life sits alongside the work already done by the National Audit Office, and is being conducted alongside a review of police leadership by the College of Policing, a review of the police disciplinary system by Major General Clive Chapman, a review of police complaints, a consultation on whistleblowing, and a review of the anti-corruption capability in all police forces by Her Majesty's Inspectorate of Constabulary. A substantial evidence base on accountability in policing is being constructed.

Our contribution, in this inquiry, will be to focus on the public accountability structures of the police. The reviews announced by the Home Secretary in July 2014 focus on the systems that hold police officers to account; we will complement her work by looking at accountability in police governance from a standards point of view. In particular, we will look at what structures are in place for ensuring ethical standards in the conduct and operation of Police and Crime Panels, Police and Crime Commissioners, and Chief Constables. We will then go on to consider how effective those structures are, identify what works well and, where there are shortcomings, what we would expect to see – in any model for police accountability. We will be seeking the necessary assurance that ethical standards in public life are, and are capable of being, upheld.

Whether a new model of policing accountability and governance is introduced, or whether the existing model is modified or stays the same, it is essential that the model is capable of promoting

ethical behaviour, reducing ethical risks and providing effective accountability in order to command public confidence.

The Committee would like to receive your answers to some or all of the questions set out in this paper.

Please send in your response by no later than **noon on 30 November 2014**. Details on how to submit your response can be found at the bottom of the call for evidence.

Background

1. Our policing system relies on policing by consent in ways that meet the differing needs and priorities of communities. Operational decisions are taken by Chief Constables, who are held to account through democratic scrutiny, which over time has taken various forms – watch committees, police committees, two forms of police authorities and now Police and Crime Commissioners. The changing forms of oversight are evidence of the difficult and continuing tensions in achieving democratic scrutiny that commands public trust and confidence in operational policing.
2. Police and Crime Commissioners (PCCs) replaced Police Authorities in 2012 as ‘the voice of the public’ and as a means of improving the accountability and transparency of the police to their local communities. As the Home Secretary recently said “the purpose of directly-elected police and crime commissioners was clear. They’d be elected, visible, well-known in their communities and accountable to the electorate.”¹ When PCCs were elected across England and Wales on 15 November 2012 the average voter turnout was low at 15.1 % and this has raised questions about the validity of the role and the extent of their electoral mandate. This debate has continued following the recent election of the PCC in the West Midlands where the voter turnout was 10.4%. Police and Crime Panels were also established as a means of ensuring that PCCs would be subject to “effective scrutiny and appropriate checks and balances” by local representatives on behalf of the public.²
3. The Government has pursued other significant reforms of policing including establishing the College of Policing in 2012 to set standards of professional practice, promote ethics, values and standards of integrity and provide training and identify and promote best practice. More recently the Home Secretary has announced reviews of the Police Disciplinary System and Police Complaints System and a consultation on whistleblowing.³ This has been in the face of public concern in recent years over police standards including “Hillsborough, Orgreave Colliery, the investigation of the murder of Stephen Lawrence and how police conducted themselves afterwards, the resignation of a Cabinet Minister as a result of the actions of at least one

---

¹ Speech by Home Secretary Theresa May to Policy Exchange about Police and Crime Commissioners. Delivered on 7 November 2013. Available at: <https://www.gov.uk/government/speeches/police-and-crime-commissioners-one-year-on-warts-and-all>

² Policing in the 21st Century: Reconnecting police and the people Cm 7925 July 2010

³ July 2014 Oral statement to Parliament. Available at: <https://www.gov.uk/government/speeches/home-secretary-on-police-reform>

dishonest police officer, the sexual deception of citizens who trusted undercover police officers, and others”.⁴ Most recently concerns have been raised about the safeguarding of children in Rotherham and the accountability of the South Yorkshire PCC.

4. Questions have been asked about the ‘gaming’ of police recorded crime statistics.⁵ The Police Federation has been scrutinised, with the Independent Review of the Police Federation of England and Wales concluding that fundamental reform of the Federation’s culture, behaviours, structures and organisation was required to rebuild the trust of its members and the public.⁶ The conduct of individual PCCs has also been the subject of criticism.⁷
5. Earlier this year the Public Administration Select Committee (“PASC”) were inquiring into police recorded crime statistics and argued that there was “lax police compliance with the agreed national standard of victim-focussed crime recording”. PASC concluded that “The quality of leadership within the police, and its compliance with the core values of policing, including accountability, honesty and integrity, will determine whether the proper quality of police recorded crime (PRC) data can be restored”. PASC recommended that:

“...the Committee on Standards in Public Life conducts a wide-ranging inquiry into the police’s compliance with the new Code of Ethics; in particular the role of leadership in promoting and sustaining these values in the face of all the other pressures on the force.”⁸

6. The Committee have considered seriously this recommendation in framing the scope of this inquiry and the Committee will consider specifically the extent to which PCCs are providing ethical leadership in embedding the Policing Code of Ethics, and are themselves acting within that framework as elected officials.
7. The Home Secretary has said PCCs “would bring – probably for the first time ever – real local scrutiny of how Chief Constables and their forces perform.” With regards to the extent they have achieved this; the Home Secretary has acknowledged the picture was “a little mixed⁹”.

---

⁴HMIC 2014 State of Policing: The Annual Assessment of Policing in England and Wales 2012/13 <http://www.hmic.gov.uk/wp-content/uploads/2014/03/state-of-policing-12-13.pdf>

⁵ Questions were raised about the integrity of police recorded crime statistics in 2012 and it was acknowledged by the Office for National Statistics (ONS) that the recorded crime figures in their National Crime Survey reported in January 2013 might be defective since the ONS relied on figures reported to them by police forces. HMIC’s latest report into crime statistics published in May 2014 ‘Crime recording: A matter of fact. An interim report of the inspection of crime data integrity in police forces in England and Wales’ said that there was a problem in some forces of weak or absent management and supervision of crime-recording, significant under-recording of crime, and serious sexual offences not being recorded. Problems continue to emerge in some forces, for example, after an HMIC inspection, concerns were raised that there are rapes misreported as ‘no crime’ in Northumbria. The Chief Constable and Police and Crime Commissioner are investigating. See link for more details: <http://www.northumbria.police.uk/releasedetails.asp?id=97908>

⁶ 2014 Police Federation Independent Review. Available at: http://www.thersa.org/_data/assets/pdf_file/0004/1538230/RSA_Police_Federation_Report_WEB.pdf

⁷ For example, the PCC in Newport was accused of bullying a Chief Constable into retiring. The case has raised concerns about the process and power of PCCs being able to fire Chief Constables. Ann Barnes, Police and Crime Commissioner in Kent, was criticised for being ineffective and inadequately describing her role on ‘Meet the Police and Crime Commissioner’ on Channel 4. The Police and Crime Panel decided that letters received afterwards from the public received airing concerns were to be treated as routine correspondence and not official complaints.

⁸ Public Administration Select Committee 2014 Caught red-handed: Why we can’t count on Police Recorded Crime statistics’. Available at: <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmselect/cmpubadm/760/760.pdf>

⁹ Speech by Home Secretary Theresa May to Policy Exchange about Police and Crime Commissioners 2013. Available at: <https://www.gov.uk/government/speeches/police-and-crime-commissioners-one-year-on-warts-and-all>

The current accountability structures

The role of Police and Crime Commissioners

8. The role of Police and Crime Commissioner is a central component of new police governance arrangements provided for in the Police Reform and Social Responsibility Act 2011 (“PRSRA”). PCCs are intended to improve local accountability and increase local autonomy in policing. They replaced police authorities and are elected rather than appointed and are therefore directly accountable to the voters in their locality.¹⁰ They are elected for a set four year term of office with a limit of two terms. PCCs can be disqualified from holding office on certain grounds, such as being the subject of debt or bankruptcy conditions or on conviction of a criminal offence. They can resign their post. They can only be suspended by their Police and Crime Panel in circumstances where the PCC has been charged with a criminal offence which carries a maximum term of imprisonment exceeding two years.¹¹
9. The Home Office states that the role of a PCC is to ensure the policing needs of their communities are met as effectively as possible, bringing communities close to the police, building confidence in the system and restoring trust.¹² Their objective is to cut crime and deliver an effective and efficient police service in their police force locality by:
  - Holding the Chief Constable to account for the delivery of the force
  - Setting and updating a police and crime plan
  - Setting the force budget and precept¹³
  - Regularly engaging with the public and communities
  - Appointing, and where necessary dismissing, the Chief Constable.
10. Each PCC is designated a “corporation sole” under the PRSRA (as are Chief Constables). This means that they have a separate legal personality from the person holding the role and they are able to employ staff, own property, hold funds and enter into contracts. The PRSRA provides that PCCs may appoint a deputy PCC to exercise any of their functions.¹⁴ There are some restrictions on who can be appointed as a deputy but significantly the Act states that Schedule 7 of the Local Government and Housing Act 1989 (appointment of staff on merit) does not apply to the appointment of a deputy PCC.¹⁵ This means that the recruitment of deputy PCCs differs from the majority of public officials who are either elected or appointed as non-political officials following the Commissioner for Public Appointments’ Code of Practice, both mechanisms providing a means of assurance to the public through an appointment process which is open and transparent. The check on this power of appointment is that the PCC is required to notify the

---

¹⁰ PCCs were introduced in 41 of 43 police forces in England and Wales, separate arrangements exist in the Metropolitan Police Service and the City of London Police.

¹¹ Police Reform and Social Responsibility Act 2011 sections 30, 61 and 67.

¹² Home Office Have you got what it takes? Your role as a Police and Crime Commissioner Available at: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/117463/role-as-pcc.pdf

¹³ Precept is the amount of the Council Tax budget that goes to the local police force.

¹⁴ There are some excepted functions listed in section 18(3)(b). Available at <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/13/section/18/enacted>

¹⁵ Police Reform and Social Responsibility Act 2011. Available at: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/13/section/18/enacted>

Police and Crime Panel of the proposed appointment, the criteria used to assess their suitability and how the criteria were satisfied. The Police and Crime Panel is required to review the proposed appointment and make a recommendation to the PCC as to whether or not the candidate should be appointed which the PCC may choose to accept or reject. The framework for appointing deputies raises the question of whether the process presents an ethical risk.¹⁶

11. One of the key aspects of the role of the PCC is to open their force to greater transparency. The PRSRA provides that the PCC, as an “elected local policing body” must issue a police and crime plan within the financial year an election is held. This plan includes:
  - a. their police and crime objectives
  - b. financial and other resources provided
  - c. the means by which the Chief Constable will report to the PCC and
  - d. how the Chief Constable’s performance will be measured.

The PCC must also produce an annual report and publish information considered necessary to enable people living in the local area to assess the performance of the Chief Constable in exercising their functions. Just as important is for PCCs to be (and seen to be) transparent and open about their performance and they have a duty under section 11(1) PRSRA to publish specified information relating to the exercise of their functions and be transparent in their decision making.¹⁷ PCCs have a duty to engage with the public and local communities, put out good information and create a genuine dialogue.

12. A Home Affairs Committee (“HAC”) report published in May 2014 ‘*Police and Crime Commissioners: progress to date*’ noted a concern that the Home Office and the Association of Police and Crime Commissioners provide relatively little comparative analysis that might help the general public to assess the actions and decisions of their commissioners against each other.¹⁸ For instance, recently PCCs have been negotiating the transfer of police staff, assets and liabilities that were formerly employed or held by police authorities and have adopted a range of approaches to the process, but it is difficult to compare these approaches. The report concluded that it was too early to determine whether the introduction of PCCs has been a success and made several recommendations centred on strengthening Police and Crime Panels, training for PCCs and discouraging use of targets. It was noted that many PCCs (18 out of 41) were holding Chief Constables to account using targets. There is a more general concern that targets can introduce perverse incentives and a performance culture to meet targets.¹⁹

13. Her Majesty’s Inspectorate of Constabulary (HMIC) which continues to be responsible for inspecting the efficiency and effectiveness of police forces and previously had responsibility for inspecting police authorities, has no such jurisdiction in relation to PCCs. However PCCs can commission HMIC to investigate an issue. HMIC does provide PCCs and the public with

---

¹⁶ The Commissioner for Public Appointments 2012. The Code of Practice. Available at: <http://publicappointmentscommissioner.independent.gov.uk/wp-content/uploads/2012/02/Code-of-Practice-20121.pdf>

¹⁷ See The Elected Local Policing Bodies(Specified Information) Order 2011 S.I. No. 2011/3050

¹⁸ Home Affairs Committee 2014 Police and Crime Commissioners: progress to date. Available at: <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmselect/cmhaff/757/757.pdf>

¹⁹ Loveday, B 2008 ‘Performance Management and the Decline of Leadership within Public Services in the United Kingdom’. *Policing* 2 (1) pp 120-130.

“information, analysis, judgements and recommendations which can be used to understand police performance and so establish how well forces are doing with taxpayers’ money”.²⁰

14. The PRSRA, the Financial Management Code of Practice issued under section 17 PRSRA and the Policing Protocol 2011 form part of comprehensive framework for governance in every area.²¹

These are:

- the relationship between the PCC and the Chief Constable and how their functions will be exercised in relation to each other
- an independent audit committee
- Police and Crime Panels.

The relationship between the PCC and the Chief Constable

15. The Government intends PCCs to be responsible for the “totality of policing within their force area” they set the strategic direction and objectives of the police force whilst operational delivery, including the direction and control of police officers and staff, is designated solely to the Chief Constable.²² The Policing Protocol 2011 sets out some examples of what is meant by operational matters including the appointment or dismissal of officers or the investigation of crime and “decisions taken with the purpose of balancing competing operational needs within the framework of priorities and objectives set by the PCC.”²³ The list is not exhaustive and it is therefore for PCCs and Chief Constables to use their working relationship to safeguard operational independence and agree where the boundaries lie between their respective roles.²⁴ ²⁵ The Chief Constable is responsible for remaining politically independent of their PCC and the PCC must not fetter the operational independence of the police force and Chief Constable. As the Protocol acknowledges: “an effective, constructive working relationship is more likely to be achieved where communication and clarity of understanding are at their highest” but this ambiguity in the respective roles presents a risk of potential disagreement or conflict.

16. According to the Home Office, “the relationship between the PCC and Chief Constable is defined by the PCC’s democratic mandate to hold the Chief Constable to account, and by the law itself”.²⁶ The PRSRA provides that PCCs must hold Chief Constables to account for, amongst other things, the overall performance of the force including against the priorities set out in the police and crime plan, the performance of officers and staff and the exercise by the Chief Constable of his functions. The Chief Constable is accountable to the law for the exercise of police powers and to the PCC for the delivery of efficient and effective policing, management of

---

²⁰ HMIC 2014 State of Policing: The Annual Assessment of Policing in England and Wales 2012/13 <http://www.hmic.gov.uk/wp-content/uploads/2014/03/state-of-policing-12-13.pdf>

²¹ As part of the Home Office accounting officers assurance framework for obtain the necessary assurances for Parliament where the department funds other bodies on a decentralised basis. Home Office 2013 Financial Management Code Of Practice for The Police Service of England And Wales https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/228960/9780108511332.pdf

²² The Policing Protocol Order 2011 S.I. 2011 No. 2744 Available at https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/117474/policing-protocol-order.pdf

²³ *ibid*

²⁴ *ibid*

²⁵ Home Office Have you got what it takes? Working with and holding your chief constable to account

²⁶ Home Office 2013 Financial Management Code of Practice for the Police Forces of England and Wales

resources and expenditure by the police force.²⁷ However, it is up to each PCC to decide how practically they will hold the police to account on behalf of the public. In order to do so effectively, PCCs must also be in receipt of high quality information, although the legislation does not specify where they must obtain this from.

17. The PCC is responsible for monitoring all complaints made against officers and staff and dealing with complaints against the Chief Constable. Section 38 of the PRSRA outlines the rights of the PCC to dismiss a Chief Constable, whilst Schedule 8 sets out the procedure for doing so, including requiring PCCs to give a description of their reasons for dismissing a Chief Constable both to the Chief Constable and the Police and Crime Panel.²⁸ This duty has been subject to some criticism.²⁹

Audit committees

18. Whilst the PCC is accountable to the public for the allocation of the police funding, both the PCC and Chief Constable are responsible for ensuring the effective management of the policing budget and securing value for money. The PRSRA requires every PCC outside London to appoint a person to be responsible for the proper administration of the commissioner's financial affairs, referred to as the Chief Finance Officer.³⁰
19. The Chief Constable has day to day responsibility for managing their allocated budgets and must also have adequate financial governance in place. It is encouraged that, where possible, forces and the Office of Police and Crime Commissioner should have joint Audit Committees with between three and five members who are independent of police.³¹ There have been some cases of forces and Offices of PCCs employing a joint Chief Financial Officer. The Chartered Institute of Public Finance and Accountancy (CIPFA) has stated that these offices will have to satisfy themselves that any conflict of interest can be effectively managed.³² The National Audit Office also raised this as a potential conflict of interest in its report published in January *Police accountability: Landscape review*.³³
20. Audit Committees provide an independent scrutiny function. It is for the Audit Committee to establish their own terms of reference but best practice from CIPFA would suggest its core functions would include risk management, governance, internal control, consideration of internal and external audit reports, annual accounts and financial statements. The Association of Police and Crime Commissioners (APCC) indicates that a large proportion of the terms of

---

²⁷ Home Office 2011 The Policing Protocol Order 2011. Available at:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/117474/policing-protocol-order.pdf

²⁸ Police Reform and Social Responsibility Act 2011. Available at: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/13/section/38/enacted>

²⁹ Home Affairs Committee *Police and Crime Commissioners: progress to date paras 68-78*

³⁰ Police Reform and Social Responsibility Act 2011 Schedule 1 Section 1. Available at:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/13/schedule/1/enacted#schedule-1-paragraph-6>

³¹ Home Office 2012 Financial Management Code Of Practice for The Police Service of England And Wales

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/228960/9780108511332.pdf

³² Scott, A 2012 Accompanying letter to Statement on the role of the chief finance officer. Available at: <http://www.cipfa.org/-/media/files/publications/reports/120928%20as%20police%20cfo%20statement%20letter.pdf> See also CIPFA Statement on the role of the

chief finance officer 2012. Available at: <http://www.cipfa.org/-/media/files/publications/reports/role%20of%20cfo%20police.pdf>

³³ HC 963 Session 2013-14 22 January 2014

reference of PCC Audit Committees not only cover these traditional areas, they also extend to matters such as ensuring value for money is achieved, health and safety and more unusually professional standards and ethics.³⁴ There may be a question as to whether the audit committee is the most appropriate body for consideration of standards and ethical issues.

Police and Crime Panels

21. PCCs are scrutinised locally by Police and Crime Panels which regularly review or scrutinise the performance of the PCC and the exercise by the PCC of their functions. There is a statutory requirement for the panel to be balanced to represent all parts of and reflect the political make-up of the local area and have the skills, knowledge and experience necessary to discharge its functions effectively. Police and Crime Panels are made up of at least one elected representative from each local authority within the police force area and two independent co-optees, with a minimum of 10 representatives from the local authorities in the force area and a maximum total number of 20 panel members.³⁵ It has been suggested that the requirement, in particular, to have a politically “balanced” panel may have implications for the effective scrutiny of the PCC. The panel that shares the same political allegiance as the PCC may tend to “support” rather than “scrutinise” and the panel with a political difference to the PCC may be more adversarial.³⁶

22. As referred to above, Police and Crime Panels are charged with both challenging and supporting PCCs. Section 28(2) of the PRSRA states that the PCP’s various statutory functions “must be exercised with a view to supporting the effective exercise of the functions of the police and crime commissioner”.³⁷ The key functions of Police and Crime Panels are:

- Confirming or vetoing the PCC’s appointment of Chief Constable
- Confirming or vetoing the level of the council tax precept³⁸
- Reviewing the police and crime plan, annual report and both scrutinising and supporting the activities of the PCC in holding the Chief Constable to account³⁹
- Responsibility for complaints about a PCC
- Reviewing appointments of senior staff within the office of the PCC including the Deputy PCC.

In order to veto an appointment of the Chief Constable or the precept, at least two thirds of the panel will have to agree. Although the panel has responsibility for considering complaints against PCCs or their deputies, if a criminal offence is alleged the panel must refer the matter to the Independent Police Complaints Commission. Where complaints are non-criminal the panel will

---

³⁴ Association of Police and Crime Commissioners 2014. Report on Review of Terms of Reference - Independent Joint Audit Committee: Wiltshire Police and Crime Commissioner's Office. Available at: <http://www.wiltshire-pcc.gov.uk/Document-Library/Audit-Committee/Audit-Committee-260614/Agenda-Item-6---Terms-of-Reference-APCC.pdf>

³⁵ Strickland, S 2013 Police and Crime Commissioners. House of Commons Library. Available at: <http://www.parliament.uk/briefing-papers/SN06104.pdf>

³⁶ Lister, S 2014 Scrutinising the role of the Police and Crime Panel in the new era of police governance in England and Wales. *Safer Communities*. 13 no. 1, p28.

³⁷ Police Reform and Social Responsibility Act 2011. Available at: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/13/enacted>

³⁸ A precept is the amount of Council Tax that is allocated to policing.

³⁹ Strickland, S 2013 Police and Crime Commissioners. House of Commons Library. Available at: <http://www.parliament.uk/briefing-papers/SN06104.pdf>

be responsible for handling and informally resolving these complaints, which can include delegating the initial handling to the PCC's monitoring officer. The Panel is ultimately responsible for the complaint resolution.

23. The panels have additional powers to help them carry out their functions and specific responsibilities relating to the Police and Crime Plan and annual report. These include:
- Making reports and recommendations on these two documents, which the PCC must take account of and respond to
  - Publishing all reports and recommendations that it makes
  - Holding public meetings to discuss the annual report and to question the PCC
  - Requiring the attendance of the PCC at a meeting to answer questions
  - Suspending the PCC if he or she has been charged with an offence punishable by at least two years in prison.
24. It has been argued that there is an inherent tension in Police and Crime Panels acting as both an accountability and support mechanism for PCCs. It is thought that this dual role may lead to conflict or blurring between the different aspect of the role and inconsistency amongst the panel members as to how they interpret their role.⁴⁰ Further, despite the Policing Protocol stating that the accountability of the Chief Constables remains firmly to the PCC and not the panel, the National Audit Office concluded that “panels were risking straying beyond their statutory remit by directly monitoring and evaluating the police force”.⁴¹ The Home Affairs Committee has said that Police and Crime Panels have struggled to understand their powers and define their role and recommended that Police and Crime Panels should fully exercise their powers of scrutiny especially in relation to proposed removals of Chief Constables.⁴²

Questions

25. The Committee is interested in your views on how effective the police accountability structures are, what works well, what can be improved and what can provide the public with the necessary assurance that ethical standards are being maintained. The Committee welcomes any general comments but in particular invites responses to the following questions:
- Are there any gaps in the existing mechanisms for holding PCCs to account?*
  - What can PCCs do themselves to improve their accountability to the public in between elections? How well are these mechanisms working in practice?*
  - How are PCCs ensuring transparency in their decision making?*

---

⁴⁰ Lister, S 2014 Scrutinising the role of the Police and Crime Panel in the new era of police governance in England and Wales. *Safer Communities*. 13 no. 1, pp. 22-31.

⁴¹ NAO Police accountability: Landscape Review HC 963 Session 2013-14 22 January 2014 p.20

⁴² Home Affairs Committee 2014 Police and Crime Commissioners: progress to date. Available at: <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmselect/cmhaff/757/757.pdf>

- iv. *What information is being made available to the public to enable them to scrutinise the performance of their local police force and hold PCCs to account? To what extent is it easily accessible, understandable and reliable?*
- v. *What has worked best for PCCs in engaging with the public and local communities?*
- vi. *How well are Police and Crime Panels able to hold a PCC to account between elections?*
  - a. *Does the role of the Police and Crime Panel need any further clarification?*
  - b. *How well are the current “balanced”⁴³ membership arrangements ensuring effective scrutiny and support of PCCs?*
  - c. *Are the current membership thresholds requiring a two thirds majority to veto a PCC’s level of precept and appointment of a Chief Constable proving practicable?*
  - d. *Should Police and Crime Panels have the power to veto PCC appointments of senior staff where they believe the criteria for suitability were inappropriate or not satisfied?*
  - e. *How should PCCs be held to account for their standards of personal conduct? What role should Police and Crime Panels have in this?*
- vii. *Are the boundaries between the local roles and responsibilities of the PCC and Chief Constable being adequately communicated and understood by local communities? Is there evidence that they require any further clarification or guidance?*
- viii. *According to the Financial Management Code, Audit Committees should ‘advise the PCC and the Chief Constable according to good governance principles and to adopt appropriate risk management arrangements.’ How well is this working in practice? Are there any examples of conflicts of interests arising from PCCs and Chief Constables having in some cases, a joint audit committee and/or a joint chief financial officer?*

---

⁴³ Schedule 6 paragraph 31 PRSRA sets out the duty to provide a balanced panel. The “balanced appointment objective” referred to in this paragraph is the objective that local authority members of a police and crime panel (when taken together)—

(a) represent all parts of the relevant police area;

(b) represent the political make-up of—

(i) the relevant local authority, or

(ii) the relevant local authorities (when taken together);

(c) have the skills, knowledge and experience necessary for the police and crime panel to discharge its functions effectively.

Ethical leadership to promote and sustain the values of the Policing Code of Ethics

26. The Policing Protocol requires that all parties to the protocol including PCCs, Chief Constables and Police and Crime Panels will abide by the Seven Principles of Public Life - Selflessness, Integrity, Objectivity, Accountability, Openness, Honesty and Leadership. All of these individuals will have a responsibility to demonstrate leadership in upholding high ethical standards – by observing high standards themselves, by demonstrating high standards to others through their own behaviour and by challenging inadequate standards when they see them.
27. We highlighted the value of proactive governance and visible leadership in ensuring high ethical standards in organisations when we said, “Exemplifying high standards is particularly important for those in management positions. It is even more so for those at the very top, because it is they who set the tone for an organisation.”⁴⁴ This statement has been echoed by HMIC.⁴⁵
28. The College of Policing recently published a Code of Ethics that ‘defines the policing principles and expected standards of behaviour for everyone who works in policing’.⁴⁶ Chief Constables must have regard to the Code. The Committee has previously said that PCCs have a key role in reassuring the public by holding the Chief Constable to account for putting in place robust systems to monitor and evaluate implementation so that high standards are experienced as an integral part of everyday business.
29. This Committee has also said that PCCs should lead by example by having their own Code or adopting the Code of Ethics. The APCC has worked with PCCs to develop an ethical framework which is based on the Seven Principles, adheres to good practice and is locally adaptable.⁴⁷ The framework describes high level principles and PCCs are encouraged to set out how they will apply them in their role. Most codes of conduct include a requirement to identify and resolve any actual or potential conflicts of interest. Although codes of conduct are useful tools, the Committee has frequently observed that they are unlikely to be sufficient in themselves to maintain high standards. They need to be applied in tandem with independent scrutiny, guidance, training and the application of appropriate sanctions when those standards are breached. There have already been cases in which PCCs have been accused of failing to resolve conflicts of interest, for example, by continuing to remain as local councillors in the force area for which they are responsible.

---

⁴⁴ Committee on Standards in Public Life 2013 Standards Matter A review of best practice in promoting good behaviour in public life. Available at: http://www.public-standards.gov.uk/wp-content/uploads/2013/01/Standards_Matter.pdf

⁴⁵ In 2014 State of Policing: The Annual Assessment of Policing in England and Wales 2012/13, HMIC have said “*If leaders fail to uphold the high standards rightly expected of them – for example, in relation to financial impropriety or the improper acceptance of gifts and hospitality – that will adversely affect the behaviour of some others lower down the organisation, and damage the morale of the vast majority of honest, hardworking officers and staff.*” Available at: <http://www.hmic.gov.uk/wp-content/uploads/2014/03/state-of-policing-12-13.pdf>

⁴⁶ College of Policing 2014 Code of Ethics. Available at: <http://www.college.police.uk/en/20972.htm>

⁴⁷ Association of Police and Crime Commissioners 2014. Annual report summary 2013/14. Available at: <http://apccs.police.uk/wp-content/uploads/2013/08/APCC-Annual-Report-Summary-190814.pdf>

30. PCCs are required to publish lists of gifts and donations and registers of interest; however the Home Affairs Committee, at the time of its progress review, reported that not all Commissioners were meeting their transparency requirements. The Committee also recommended a national register of commissioners' disclosable interests.
31. As PCCs have responsibility for the budgets of their police forces, they look at how services are delivered, including where appropriate outsourcing. PCCs are therefore likely to be subject to lobbying from a range of individuals and organisations including those looking for opportunities to provide services to or on behalf of the police or on other policing matters more generally. In our report '*Strengthening Transparency Around Lobbying*' we recommended that public office holders should regularly publish records of all significant meetings and hospitality involving external attempts to influence a public policy decision. They should also decline offers of significant gifts and hospitality and publish records of registers of interest and gifts and hospitality accepted in an easily accessible format.⁴⁸ We note that the Home Affairs Committee, in its progress review, also recommended that commissioners should publish a register of meetings held with external stakeholders.

Questions

32. The Committee are concerned to understand generally the steps all parties to the Policing Protocol are taking to ensure they are abiding by the Seven Principles of Public Life. The Committee also wishes to consider specifically the extent to which PCCs are providing ethical leadership in embedding the Policing Code of Ethics, and are themselves acting within that framework as elected officials. The Committee invites views generally and on the following questions:
- ix. *What do you see are the key responsibilities of PCCs as ethical leaders? Can you provide examples of PCCs managing those responsibilities well, or, if not, suggest what can be improved?*
  - x. *What actions are PCCs taking to ensure that they and the police force they hold to account maintain the highest ethical standards and embed the Policing Code of Ethics? In particular how are PCCs and Chief Constables as leaders promoting and sustaining the core values of policing in the face of all the other pressures on the force? How are any obstacles being overcome?*
  - xi. *Is there sufficient transparency of propriety information from PCCs, for example published information on expenses, registers of interest, gifts and hospitality and external meetings?*
  - xii. *What measures have proved helpful in supporting PCCs to identify and resolve conflicts of interest in discharging their duties? Are there sufficiently robust protocols and guidance in place locally to manage these in a transparent way?*

---

⁴⁸ Committee on Standards in Public Life 2013. *Strengthening Transparency Around Lobbying*. Available at: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/336925/2901376_LobbyingStandards_WEB.pdf

How to respond

Responses should be sent by email to public@standards.gsi.gov.uk or by post to the Secretary to the Committee on Standards in Public Life GC05 1 Horse Guards Road, London SW1A 2HQ. Wherever possible views expressed should be supported by appropriate evidence.

Any queries about submitting evidence can be made via the email address above or by telephoning the Committee Secretariat on 020 7271 2948.

The closing date for responses is noon on 30 November 2014.

The Committee's website can be found at <https://www.gov.uk/government/organisations/the-committee-on-standards-in-public-life>

Follow us on twitter at (CSPL)@PublicStandards

It is important for the evidence considered by the Committee to be open and transparent. All responses will be published along with the identity of the person or organisation making the submission, unless the Committee is satisfied both that there is a compelling reason for an exemption to be granted and that the integrity of the process will not be undermined.

EITEM RHAGLEN 6c

ADRODDIAD I:	Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru
DYDDIAD:	2 Mehefin 2014
SWYDDOG CYSWLLT:	Ken Finch, Cyfarwyddwr Strategol (Democrataidd, Rheoleiddio a Chefnogaeth) - Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
TESTUN:	Gweddarlledu Cyfarfodydd

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Gofynnir i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (PHT) ystyried a ddylid gweddarlledu cyfarfodydd y PHT.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (CBSC) wedi caffael system gweddarlledu gan ddefnyddio arian grant a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru ac mae camerâu, meddalwedd a chonsol gweithredu wedi'u gosod yn Siambr y Cyngor ym Modlondeb, Conwy.
- 2.2 Mae'r costau sy'n gysylltiedig â gweddarlledu cyfarfodydd PHT wedi'u cynnwys yn yr adroddiad.
- 2.3 Ystyriodd y Panel yr adroddiad hwn yn ei gyfarfod ar 02/06/14, fodd bynnag cytunwyd i ohirio'r mater tan yr oedd yr holl aelodau yn bresennol. Yn ychwanegol, byddai Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn cynnal asesiad risg o effeithiau gweddarlledu ar rôl y Comisiynydd, gan ystyried arfer da Paneli Heddlu a Throsedd eraill sydd eisoes gweddarlledu.

3. ARGYMHELLIAD/DEWIS

- 3.1 Dylai Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ystyried a ddylid gweddarlledu cyfarfodydd y PHT yn y dyfodol.

4. GWYBODAETH GEFNDIR

- 4.1 Ar hyn o bryd mae PHT Sussex, PHT Thames Valley a PHT Swydd Stafford yn gweddarlleu eu cyfarfodydd, a gellir eu gweld ar eu gwefannau. Ond, mae'r ddogfen CfPS 'Paneli Heddlu a Throsedd: y flwyddyn gyntaf' yn nodi nad yw'r rhan fwyaf o gyfarfodydd PHT yn cael eu gweddarlleu. O gofio bod llawer o Baneli yn cwmpasu ardaloedd daearyddol eang, efallai y bydd rhagdybiaeth uwch o blaid gweddarlleu'r cyfarfodydd hyn na chyfarfodydd safonol y cyngor.
- 4.2 Dylai Paneli PHT fod yn weladwy i'r unigolion yn y gymuned leol a thrwy weddarlleu cyfarfodydd, byddai'r PHT yn codi ei broffil ac yn gallu dangos i'r cyhoedd bod Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn cael ei ddwyn i gyfrif yn effeithiol rhwng etholiadau.
- 4.3 Byddai gweddarlleu yn caniatáu i'n cyfarfodydd fod ar gael i'w gweld dros y rhyngwrwyd drwy gyfrwng cyfryngau ffrydio. Byddai'r wefan yn galluogi'r cyhoedd i weld y cyfarfodydd yn fyw neu'n ddiweddarach ar y wefan drwy archif. Y cyfan y mae'r gynulleidfa ei angen yw dyfais sydd â chysylltiad â'r rhyngwrwyd a gallant wylïo'r digwyddiad.
- 4.4 Yn nodweddiadol, mae Cyngorau sy'n defnyddio gweddarlleu yn rhoi gwybod bod nifer y bobl sy'n gwylio yn fyw yn uwch na nifer y bobl sy'n dod i'r cyfarfodydd, a bod nifer sylweddol uwch o bobl yn gwylio deunydd archif yn hytrach na'r rhai sy'n gwylio yn fyw.
- 4.5 Ystyrir gweddarlleu cyfarfodydd, yn enwedig rhai yn ymwneud â'r gyllideb, y praesept a'r cynllun heddlu a throsedd, fel modd o wella eglurder a mynediad cyhoeddus i gyfarfodydd.

5. YMGYNGHORI

- 5.1 Ymgynghorwyd â Chadeirydd ac Is-Gadeirydd PHT, sy'n cefnogi/ddim yn cefnogi gweddarlleu cyfarfodydd.
- 5.2 Ymgynghorwyd â'r CHT a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd sy'n cefnogi/ddim yn cefnogi gweddarlleu cyfarfodydd.

6. GOBLYGIADAU O RAN ADNODDAU

- 6.1 Byddai cost unigol o £600 i'r darparwr gweddarlleu i greu'r dudalen PHT lle gellir gweld y gweddarllediadau. Hefyd byddai tâl o £100 yr awr ar gyfer y ffilm gweddarlleu i dalu am y ffi fesul awr a godir gan y darparwr gweddarlleu, defnyddio adnoddau gweddarlleu'r Cyngor ac adnoddau staff.

6.2 Bydd yr holl gostau yn ymwneud ag oriau darlledu a chymorth Swyddogion angenrheidiol i weddarlledu cyfarfodydd yn cael eu talu gan grant y Swyddfa Gartref.

7. RISGIAU

7.1 Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy wedi archwilio'r risgiau sy'n gysylltiedig â gweddarlledu yn ei gyfanrwydd, sy'n cynnwys:

- Ariannu'r fenter yn y dyfodol pan ddaw cynllun peilot 2 flynedd CBSC i ben.
- Defnydd amhriodol o ffilm gweddarlledu a thrafodaethau'n cael eu cymryd allan o'u cyd-destun.
- Gweddarlledu'n gweithredu fel rhwystr i siaradwyr cyhoeddus.

8. RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD

8.1 Rhoi cyfle i'r PHT benderfynu a ddylid gweddarlledu cyfarfodydd; byddai hyn yn cael ei weld fel ffordd o gynyddu proffil ac amlygrwydd y Panel a gwella eglurder a mynediad cyhoeddus i gyfarfodydd.

POLICE AND CRIME PANEL
PANEL HEDDLU A THROSEDD

PANEL HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU
RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Swyddog Cyswllt:	Dawn Hughes
	Uwch Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Bodlondeb Conwy LL28 5NF
E-bost:	dawn.hughes@conwy.gov.uk
Ffôn:	01492 576061

Dyddiad	Pwnc	Swyddog Cyfrifol (gan gynnwys cyfeiriad e-bost)
< 19 Ionawr 2015	Sut mae Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn craffu ar berfformiad yr Heddlu yn erbyn Amcanion y Cynllun Heddlu a Throsedd I dderbyn adroddiad craffu ar sut mae Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd yn craffu ar berfformiad yr Heddlu yn erbyn Amcanion y Cynllun Heddlu a Throsedd.	Simon Hensey, Swyddog Cefnogi Craffu simon.hensey@conwy.gov.uk
19 Ionawr 2015	Cofnodion Cwynion Derbyn crynodeb o nifer y cwynion a dderbyniwyd a'r weithred	Ken Finch, Cyfarwyddwr Strategol - Democrataidd, Rheoleiddio a Chefnogaeth ken.finch@conwy.gov.uk
19 Ionawr 2015	Gwrandawriad Cadarnhad ar gyfer Prif Weithredwr Dros Dro	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
19 Ionawr 2015	Praesept Arfaethedig 2015/16 I ystyried y praesept arfaethedig ar gyfer 2015/16 <i>(Penderfynir ar ddyddiad y cyfarfod hwn ar ôl derbyn cadarnhad o'r amserlen ar gyfer sefydlu praesept ar gyfer 2015/16)</i>	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
19 Ionawr 2015	Drafft o'r Gyllideb ar gyfer Gwasanaeth yr Heddlu ar gyfer 2015/16 I ystyried y gyllideb ar gyfer Gwasanaeth yr Heddlu ar gyfer 2015/16	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
19 Ionawr 2015	Drafft o'r Gyllideb ar gyfer Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer 2014/15 I ystyried y gyllideb ddrafft ar gyfer Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer 2015/16.	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd

Dyddiad	Pwnc	Swyddog Cyfrifol (gan gwynnwys cyfeiriad e-bost)
Eitemau yn y dyfodol		
Mehefin 2015	Adroddiad Blynyddol gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd I dderbyn adroddiad blynyddol y Comisiynydd	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
Mehefin 2015	Lwfansau a Threuliau Aelodau I dderbyn adroddiad ar y lwfansau a delir i aelodau o Banel yr Heddlu a Throsedd.	Ken Finch, Cyfarwyddwr Strategol - Democrataidd, Rheoleiddio a Chefnogaeth ken.finch@conwy.gov.uk
Mehefin 2015	Sut mae CHT yn gwella hyder yn yr Heddlu ar draws Gogledd Cymru? I ystyried adroddiad craffu ar sut mae CHT yn gwella hyder yn yr Heddlu ar draws Gogledd Cymru?	Simon Hensey, Swyddog Cefnogi Craffu simon.hensey@conwy.gov.uk
Rhng 12 Mehefin 2015 a 30 Mai 2016	Sut mae CHT yn gwneud penderfyniadau comisiynu a'r bwriadau ar gyfer y dyfodol? I ystyried adroddiad craffu ar sut y mae CHT yn gwneud penderfyniadau comisiynu a'r bwriadau ar gyfer y dyfodol	Simon Hensey, Swyddog Cefnogi Craffu simon.hensey@conwy.gov.uk
Rhng 12 Mehefin 2015 a 27 Mai 2016	Sut mae CHT yn creu partneriaethau effeithiol? Ystyried adroddiad craffu ar sut mae'r PCC yn adeiladu partneriaethau effeithiol	Simon Hensey, Swyddog Cefnogi Craffu simon.hensey@conwy.gov.uk
I'w gadarnhau	Gweithio mewn Partneriaeth	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
I'w gadarnhau	Diweddariad ar newidiadau i'r Fformiwla Cyllido I dderbyn diweddariad ar yr adolygiad o fformiwla cyllido yr heddlu.	Winston Roddick, Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd